

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Komparace vybraných srovnatelných předpokladů
udržitelného cestovního ruchu v Thajsku a na Taiwanu

Bakalářská práce

Autor: Hana Benešová

Studijní obor: Management cestovního ruchu – anglický jazyk

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Jiří Štyrský, CSc.

Hradec Králové

duben 2017

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 22.4.2017

Hana Benešová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. PaedDr. Jiřímu Štyrskému, CSc. za metodické vedení práce a odbornou konzultaci. Také děkuji Zdeňku Havlíkovi za korekturu českého jazyka, syntaxe a stylistiky.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá tématem udržitelného cestovního ruchu a porovnáním srovnatelných předpokladů udržitelného cestovního ruchu v Thajsku a na Taiwanu. V rámci této práce se řeší předpoklady ekonomické, socio-kulturní a předpoklady životního prostředí. Je zde provedena syntéza informací získaných ze soukromého výzkumu, již vytvořených studií a v případě ekonomického předpokladu i ze statistických dat. Informace vytvořené syntézou jsou poté porovnány v rámci jedné ze tří skupin předpokladů udržitelného cestovního ruchu. Tyto informace jsou poté dány dohromady k finální komparaci, z čehož vychází, že Taiwan má mnohem větší předpoklad k dosažení optima udržitelného cestovního ruchu, aspoň tedy v rámci těchto tří předpokladů.

Klíčová slova: udržitelný cestovní ruch, předpoklady udržitelného cestovního ruchu, Thajsko, Taiwan

Annotation

Title: Comparison of selected comparable preconditions of sustainable tourism in Thailand and Taiwan

Bachelor thesis is about the topic of sustainable tourism and comparison of comparable preconditions of sustainable tourism in Thailand and Taiwan. Thesis deals with these preconditions as follows - economical, socio-cultural and environmental. Information synthesis is performed from personal research, already finished studies and, in case of economical preconditions, even statistics. After that the synthesized data are compared in three types of preconditions and in the end finally put together for final comparison. The final comparison shows that Taiwan has a much more bigger possibility to achieve the optimum of sustainable tourism - at least in these three preconditions.

Key words: sustainable tourism, preconditions of sustainable tourism, Thailand, Taiwan

OBSAH

1 Úvod a cíl práce	1
2 Literární rešerše	2
3 Metodika zpracování	4
4.1 Teoretická východiska	5
4.1.2 Vybrané předpoklady udržitelného cestovního ruchu	5
4.1.2.1 Ekonomický předpoklad udržitelného cestovního ruchu	5
4.1.2.2 Předpoklad životního prostředí v udržitelném cestovním ruchu.....	6
4.1.2.3 Socio-kulturní předpoklad udržitelného cestovního ruchu	6
4.1.2 Taiwan	7
4.1.2.1 Základní informace	7
4.1.2.2 Cestovní ruch na Taiwanu.....	8
4.1.2.3 Přístup k udržitelnému cestovnímu ruchu	9
4.1.3 Thajsko.....	10
4.1.3.1 Základní informace	10
4.1.3.2 Cestovní ruch.....	11
4.1.3.3 Přístup k udržitelnému cestovnímu ruchu	12
4.2 Praktická část	14
4.2.1 Sociálně-kulturní předpoklad.....	14
4.2.1.1 Taiwan – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie	14
4.2.1.2 Thajsko – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie	17
4.2.1.3 Komparace sociálního předpokladu	22
4.2.2 Ekonomický předpoklad	23
4.2.2.1 Taiwan – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie, statistické údaje, analýza.....	23
4.2.2.2 Thajsko – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie, statistické údaje, analýza.....	27
4.2.2.3 Komparace ekonomického předpokladu	31
4.2.3 Předpoklad životní prostředí	34

4.2.3.1 Taiwan – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie, statistické údaje, analýza.....	34
4.2.3.2 Thajsko – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie, statistické údaje, analýza.....	37
4.2.3.3 Komparace předpokladu životního prostředí	39
5 Shrnutí výsledků	41
6 Závěry a doporučení	44
7 Seznam použité literatury	45
8 Přílohy	48

Seznam tabulek

Tabulka 1 Základní informace.....	7
Tabulka 2 Základní informace.....	10
Tabulka 3 Socio-kulturní předpoklad	41
Tabulka 4 Ekonomický předpoklad.....	42
Tabulka 5 Předpoklady životního prostředí	43

Seznam obrázků

Obrázek 1 Vlajka Taiwan	7
Obrázek 2 Vlajka Thajsko	10
Obrázek 3 - Khao San Road	48
Obrázek 4 - Národní park Erawan	48
Obrázek 5 - Longshan Temple	49
Obrázek 6 - Kaohsiung, Lotus pond	49

1 Úvod a cíl práce

Tématem této bakalářské práce je komparace vybraných srovnatelných předpokladů udržitelného cestovního ruchu v Thajsku a na Taiwanu. Udržitelný cestovní ruch je v současné době velmi často řešeným tématem a velká část destinací se snaží dosáhnout optima v jeho rámci. V této práci se tedy řeší předpoklady k dosažení udržitelného cestovního ruchu ve dvou zemích, kterými jsou Thajsko a Taiwan.

Toto téma bylo vybráno z důvodu odlišností v cestovním ruchu právě v těchto dvou asijských destinacích, které jsou od sebe vzdálené pouze tři hodiny letu. Dalším důvodem byla snaha porovnat dvě naprosto odlišné země, které jsou spojeny převažujícím náboženstvím – buddhismem, a zjistit, jaký dopad to má na cestovní ruch.

Literatury k tomuto tématu není mnoho. Udržitelný cestovní ruch je popsán v několika publikacích, ale žádná se nezabývá udržitelným cestovním ruchem právě v těchto zemích. Najít materiály, které by popisovaly předpoklady udržitelného cestovního ruchu, také nebylo jednoduché – pro vytvoření předpokladů pro tuto práci byla nutná syntéza několika zdrojů.

Cílem této bakalářské práce je zjištění, která země má podle dostupných informací mnohem lepší předpoklady dosáhnout udržitelného cestovního ruchu.

Předpokládaným výsledkem této práce je zjištění, že Taiwan má mnohem lepší předpoklady dosáhnout optima udržitelného cestovního ruchu než Thajsko, ať už z pohledu ekonomického, socio-kulturního nebo z pohledu na životního prostředí.

Stanovená výzkumná otázka pro tuto práci je následující:

- Má Taiwan mnohem lepší předpoklady k dosažení udržitelného cestovního ruchu než Thajsko?

2 Literární rešerše

Burghilea, C. (et al.); Comparative indicators of sustainable tourism, Hyperion University, 2016

Autorky tohoto článku se zabývají sepsáním komparativních indikátorů cestovního ruchu. V práci popisují, že díky komplexnosti cestovního ruchu existuje velké množství indikátorů pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu – zmiňuje zde autory, kteří se touto problematikou již zabývali – Miller a Ko. Rozděluje indikátory do čtyř skupin – ekonomické, kulturní, sociální a environmentální. Článek je inovativní v určení indikátorů/předpokladů udržitelného cestovního ruchu.

Harris, R. (et al.); Sustainable tourism: a global perspective, Routledge, 2012

Tato kniha popisuje rozvoj cestovního ruchu tak, aby to bylo jednoduché pochopit, a také se zde popisuje, jak vlády a společnosti reagovaly na výzvu k dosažení udržitelného cestovního ruchu. Kniha je ve svém pojetí inovativní a velmi informativní.

Neto, F. (United Nations); New approach to the development of sustainable tourism, DESA, 2003

Autor, pracovník Spojených národů, zde popisuje kroky komise pro udržitelný cestovní ruch (část Spojených národů) od okamžiku, kdy bylo zjištěno, jak velký dopad má cestovní ruch na životní prostředí, biodiverzitu a sociální život. Poté je zde popsána rostoucí důležitost ekoturismu v současné době. Brožuru je nutno brát jako základní informační zdroj o dění v oblasti udržitelného cestovního ruchu. Nelze tedy stanovit, zda je brožura inovativní nebo zastaralá.

Pásková, M.; Udržitelný cestovní ruch, Gaudeamus, 2014

Kniha této autorky je používána jako skriptum ke studiu předmětu o udržitelném cestovním ruchu a shrnuje všechny podstatné informace, které lze k základní definici udržitelného cestovního ruchu použít. Jsou zde uvedeny i případy udržitelného rozvoje cestovního ruchu v praxi. Knihu lze použít jako prvotní materiál k získání potřebných základních informací k pochopení tématu udržitelného cestovního ruchu. Kniha je inovativní ve svém přístupu spojování informací z cestovního ruchu a jejich aplikaci v udržitelném cestovním ruchu.

UNESCO, UNEP, ETE; Sustainable tourism development – introduction to sustainable tourism, UNESCO, 2008

Příručka vydaná spojením tří organizací – UNESCO, ENEP a ETE popisuje kroky, které by měly vést k udržitelnému cestovnímu ruchu – převážně se zde popisuje, že se mají maximalizovat pozitivní dopady a má zde být snaha minimalizovat negativní dopady v oblasti cestovního ruchu. Jsou zde uvedeny i specifické kroky k zvýšení předpokladů k úspěšnému udržitelnému cestovnímu ruchu. Příručka je stále aktuální a popisuje teoreticky způsoby dosažení udržitelného cestovního ruchu.

Zelenka, J. (et al); Udržitelný cestovní ruch, Gaudeamus, 2013

Autoři v knize Udržitelný cestovní ruch popisují prvotně primární informace k pochopení udržitelného cestovního ruchu, následně je zde tabulka porovnání, co je a co není udržitelný rozvoj cestovního ruchu, a také jsou zde zmíněny důvody neudržitelnosti současného cestovního ruchu. Dále se publikace zabývá udržitelným cestovním ruchem v chráněném území. Publikaci je možno stále považovat za inovativní kvůli porovnání, co je a co není udržitelný cestovní ruch.

3 Metodika zpracování

Metodika ke studii vedoucí k této bakalářské práci byla volena tak, aby byla vhodná pro zpracování modelového výzkumu, který měl za úkol zkoumat srovnatelné předpoklady Taiwanu a Thajska pro udržitelný cestovní ruch, o který se obě země v současné době snaží.

Primárním zdrojem informací byl výzkum a pozorování, které byly prováděny v roce 2016 od února do června. Informace byly poté roztrženy do tří skupin – ekonomické, socio-kulturní a životního prostředí a sepsány podle známých dopadů cestovního ruchu v těchto skupinách. U dopadů je poté popsán příklad, při kterém byl tento jev pozorován v určité destinaci cestovního ruchu v Thajsku či na Taiwanu. Informace získané pozorováním byly doplněny i informacemi získanými od obyvatel dané destinace, kde se jev popsán v příkladu vyskytoval.

Dalším zdrojem informací pro následnou syntézu důležitou k provedení komparace byly studie již vytvořené na téma dopadů cestovního ruchu v jedné ze tří výše zmíněných skupin. Ze studie byly vybrány důležité informace a výsledek studie, které byly využity k následné syntéze a komparaci předpokladu.

K ekonomickému předpokladu jsou poté ve studii využity i statistické údaje podle (WTTC, 2015), které přesně udávají cestovní ruch v obou zemích v číslech, která jsou potřebná k rozpoznání dopadů cestovního ruchu na ekonomiku dané země – poměr na HDP, poměr zaměstnaných v CR a dalších důležité informace pro syntézu vhodnou ke komparaci.

Důležitou částí socio-kulturního dopadu jsou i rozhovory, které byly vedeny jak s obyvateli daných destinací, tak i s účastníky cestovního ruchu, kteří dané destinace navštívili. Tento způsob získávání informací je zde pro ukázkou některých názorů na uvedenou problematiku v daných destinacích. Nelze tedy říci, že jsou stoprocentně průkazné, protože to nejsou rozhovory vedené ve velkém měřítku.

Každá kapitola obsahuje syntézu informací k určitému předpokladu a následně je provedena komparace obou zemí. Tyto tři komparace jsou poté shrnuty v kapitole se shrnutím výsledků.

4.1 Teoretická východiska

4.1.2 Vybrané předpoklady udržitelného cestovního ruchu

Předpoklady udržitelného cestovního ruchu jsou předpoklady, které vedou určité území/stát k dosažení udržitelného cestovního ruchu – Z (UNWTO, 2005) a jejich definice udržitelného cestovního ruchu vyplývá, že existují tři skupiny předpokladů, které území/stát musí splňovat, aby se jeho cestovní ruch mohl stát udržitelným – a to ekonomický předpoklad, sociální předpoklad a předpoklad životního prostředí. K určení kvality předpokladů udržitelného ruchu lze podle (Pásková, 2014) použít i ukazatel únosné kapacity – ukazatel, který nelze vyjádřit jen numericky nebo statisticky. Z toho vyplývá, že předpoklad udržitelného cestovního ruchu nelze vyjádřit jen numericky či statisticky, ale vždy bude výsledek kombinovaný.

4.1.2.1 Ekonomický předpoklad udržitelného cestovního ruchu

Jedním z možných způsobů zjišťování ekonomických předpokladů podle (Pásková, 2014) je ekonomicky únosná kapacita. Ekonomicky únosná kapacita je zde teoreticky popisována jako vycházející z Paretova optima – určuje se zde míra maximálního ekonomického přínosu cestovního ruchu pro určitou destinaci, což je současně činěno s čerpáním kapitálu cestovního ruchu. Zde je také psáno, že ekonomicky únosná kapacita souvisí s ekonomickou stabilitou destinace, kterou má destinace ve vztahu k cestovnímu ruchu – důležitá je například míra ekonomické diverzity (vysoká míra je považována za velmi zranitelnou). Dalším důvodem, který je zde zmíněn, může být příliš vysoká závislost na zdrojích z klíčových oblastí. Tento koeficient lze využít jako ukazatel udržitelného cestovního ruchu.

V (Pásková, 2014) je také zmíněno, že se velmi často využívá argument, že ekonomicky přínosný cestovní ruch bývá až v okamžiku svého masového měřítka. Masové měřítko je podle autorky jedna z příčin znehodnocení primárních zdrojů pro rozvoj dalších forem cestovního ruchu na území dané destinace.

Za ekonomický předpoklad udržitelného cestovního ruchu je považována podpora lokálních prodejců, vytváření pracovních míst pro místní obyvatele, snižování nezaměstnanosti. Dá se sem zařadit i podíl cestovního ruchu na HDP, vytváření infrastruktury, ztráta financí kvůli firmám a podnikům se sídlem mimo destinaci.

4.1.2.2 Předpoklad životního prostředí v udržitelném cestovním ruchu

Podle (Pásková, 2014) je jednou z možností, jak zjistit předpoklad životního prostředí v udržitelném cestovním ruchu, tzv. absorpční kapacita, která udává úroveň rozvoje cestovního ruchu v určité destinaci, aniž by zanechala trvalý následek. Zjednodušeně se dá říct, že se jedná o kapacitu, která vykazuje možnost rozvoje do okamžiku, než se projeví první nežádoucí symptom vývoje, což může být vyhynutí nebo vymizení živočišného nebo rostlinného druhu. Zde je také zmíněno, že nejvyšší úroveň, která je akceptovaná, je přímo úměrná autoregulační schopnosti daného ekosystému.

V (Pásková, 2014) je zmíněna míra hustoty výskytu turistů. Srovnává data, která se prvotně přeměřují na celkový počet dní, které turisté stráví v destinaci za rok, s rozlohou místa a výsledná hodnota se přepočítá na jeden den.

Předpokladem životního prostředí udržitelného cestovního ruchu je oblast nenarušená účastníky cestovního ruchu do takové míry, aby byl nenávratně zničen ekosystém. Destinace udržitelného cestovního ruchu je taková, která se snaží pracovat na ochraně životního prostředí a primárně vytváří plány na obnovu a podporu ekosystému a biodiverzity. Jsou zde tedy vytvářeny studie, které napomáhají k primárnímu cíli – vytvoření destinace udržitelného cestovního ruchu, která i přes rozvoj cestovního ruchu minimalizuje jeho negativní dopady na životní prostředí.

4.1.2.3 Socio-kulturní předpoklad udržitelného cestovního ruchu

Tato kapacita dle (Pásková, 2014) je tzv. „toleranční“ kapacita a je považována za hranici rozvoje cestovního ruchu. Takže při překročení určité aktivity cestovního ruchu se v komunitě dané destinace objeví první nežádoucí symptomy nevratných změn – narušení lokálního života, postupná ztráta kulturní identity či změna v tradiční hodnotové hierarchii. Pásková zmiňuje velký potenciální problém v současné době v cestovním ruchu, a to je problematika velmi navštěvovaných destinací, ty se následně stávají tzv. „turistickými ghety“. Důležitým se tedy stává pravidelné šetření míry návštěvnosti, které je stále ještě v normě z pohledu místních obyvatel. Zmíněny jsou v (Pásková, 2014) i ukazatele únosné kapacity – míra turistické iritace, míra turistické intenzity, míra turistické penetrace.

Socio-kulturním předpokladem udržitelného cestovního ruchu je nízká turistická iritace, nezměněná lokální kultura, prevence vzniku turistického ghetta a prevence turistifikace (využívání zajímavostí destinace k zisku).

Z tohoto lze vyvodit, že předpoklad udržitelného cestovního ruchu lze odvodit z negativních a pozitivních dopadů cestovního ruchu a reakcí na tyto dopady v socio-kulturní sféře.

4.1.2 Taiwan

4.1.2.1 Základní informace

Taiwan je nesuverénní stát ve východní Asii – patří mezi státy s nejvyšším počtem obyvatel a nejvyšším HDP u států, které nepatří do Spojených národů. V současné době se velmi často řeší, zda Taiwan patří jako 23. provincie k Čínské lidové republice, nebo jestli je Taiwan samostatná země. Současná prezidentka Tsai Ing-wen (jmenována do funkce v květnu 2016) podporuje ideu osamostatnění Taiwanu od Čínské lidové republiky.

Obrázek 1 Vlajka Taiwan

Zdroj: MOFA, 2017

Jedním z nástrojů, které ČLR v současnosti plánuje použít proti samostatnosti Taiwanu, je snížení příjezdové cestovního ruchu na Taiwan, protože velká většina příjezdového cestovního ruchu na Taiwanu je právě z ČLR. Tímto tahem chce ČLR ukázat Taiwanu, že samostatnost pro něj není volba (v této problematice je zajímavý pohled z obou stran – jak obyvatel ČLR, tak obyvatelstva Taiwanu).

Dalším ukazatelem nerozhodnosti, zda Taiwan patří nebo nepatří pod Čínu, je jeho účast na letních olympijských hrách v Rio de Janeiro. Taiwan musel využít úplně jiný název, aby se vůbec mohl her účastnit – a to Chinese Taipei.

Základní informace	
Oficiální jméno	Republic of China
Rozloha	36,193 km ²
Klima	subtropické
Obyvatelstvo	23.49 milionů (prosinec 2015)
Etnikum	domorodci, 2 % imigranti (Mainland China)
Vláda	pluralitní demokracie (polo-prezidentská republika)
Prezident	Tsai Ing-wen (květen, 2016)
Hlavní město	Taipei City
Další velká města	New Taipei City, Taoyuan, Taichung, Tainan, Kaohsiung
Oficiální jazyk	mandarin
Národní měna	New Taiwan Dollar (NTD)
GDP	US\$530 miliard (2014)
Náboženství	buddhismus, taoismus, i-kuan tao, čínské náboženství, křesťanství, islám

Tabulka 1 Základní informace

Zdroj: Přeloženo, MOFA,

4.1.2.2 Cestovní ruch na Taiwanu

Před pojmenováním, které je používáno v současnosti – Taiwan (v češtině Tchaj-wan), bylo používáno pojmenování, které tento ostrov získal v období, kdy zde působili Portugalci (16. století) – Ilha Formosa (Nádherný ostrov). Taiwan je ostrov, v jehož centrální části se rozkládají pohoří, obyvatelné jsou tedy jen oblasti v okolí hor nebo na západním okraji ostrova, kde je situována většina obyvatelstva a nacházejí se zde i dvě největší města Taiwanu – na severu Taipei a na jihu Kaohsiung.

Obyvatelstvo Taiwanu se skládá z domorodců (v současné době asi 12 klanů) a přistěhovalců z pevninské Číny nebo ostatních oblastí. Jednou z možných atrakcí cestovního ruchu je návštěva domorodců a poznání jejich života.

Druhy cestovního ruchu, který na Taiwanu převládá, je konferenční, rekreační, poznávací anebo cesta, jejímž účelem je návštěva rodiny. Nejvyšší návštěvnost má Taiwan v období voleb a účastníci jsou obyvatelé ČLR. Bývá to z důvodu, že v Číně volby nejsou.

Některé atraktivity cestovního ruchu:

- **Národní park Kenting**

Jedním z nejnavštěvovanějších míst Taiwanu je národní park, který se nachází na úplném jihu země – Kenting. Každoročně sem přijíždí velká spousta zahraničních turistů, ale je to i destinace domácího cestovního ruchu – až 80 % Taiwanců každoročně navštíví Kenting. Pořádají se zde hudební festivaly. Je tu také pláž, kde se dá jako na jedné z mála (možná jediné) i koupat.

- **National Palace Museum**

Toto muzeum se nachází v hlavním městě Taiwanu v Taipei (přesněji distrikt Shilin), je nejnavštěvovanějším muzeem na Taiwanu. Je tomu tak kvůli sbírce, která se v muzeu nachází a pochází z pevninské Číny. Byla sem přinesena v období, kdy Čankajšek opustil Čínu. Expozice se sezónně mění, proto je doporučeno muzeum navštívit ve více obdobích.

- **Taipei 101 a jeho okolí**

V jednom okamžiku byla Taipei 101 nejvyšší budovou na světě, stále však zůstává velmi často navštěvovanou atrakcí, protože je z ní krásný výhled na celou Taipei. Kolem atrakce se nachází nákupní centrum plné obchodů, jako je například Rolex, Versace a další. Poblíž Taipei 101 se nachází hora Yami, ze které je krásný výhled na panorama s Taipei 101.

- **Changkaishek Memorial Hall**

Jedná se o monument nacházející se v hlavním městě Taiwanu – je to objekt vystavěný na památku Čankajška. Jsou zde umělecké výstavy stejně jako expozice a fotografie spojené s Čankajškem samotným. Je zde i čestná stráž, která se v určitý čas střídá s ceremoniálem asi 12 minut dlouhým, trochu podobným výměně stráží na Pražském hradě.

4.1.2.3 Přístup k udržitelnému cestovnímu ruchu

Podle článku (Huang, 2016) autorky Maggie Huang se na Taiwanu uskutečnil seminář, který pořádal Institut dopravy a komunikace a který se zabýval otázkou udržitelného cestovního ruchu a řešení této problematiky v rámci Taiwanu – aliance vlády, průmyslu a vědy sdílela své zkušenosti a názory na rozvoj a budoucnost cestovního ruchu na Taiwanu. Článek popisuje, že tomuto dlouhodobému problému na Taiwanu chybí konsensus. Rozvoj cestovního ruchu na Taiwanu se opírá o bohatý ekosystému ostrova a unikátní přírodní krajinu, stejně tak i o kulturu a historii. Dokonce i s tak vysokým potenciálem se rovnováha mezi ekonomickým rozvojem a ochranou životního prostředí zatím ukázala jako neslučitelná. Na tomto semináři se ministr dopravy a komunikací Ho Chen-tan zmínil, že udržitelný cestovní ruch by se stal nedosažitelným, pokud by nebyly učiněny kroky k jeho vytvoření. Tvrdil, že snižováním dopadu ekonomického rozvoje v malebných oblastech a zvyšováním kvality služeb může průmysl dosáhnout udržitelnosti v ochraně životního prostředí, ekonomického rozvoje a zlepšování společnosti. Také zde promluvil generální ředitel kanceláře cestovního ruchu Chou Yung-hui, jenž ujišťoval, že jeho správa posílí evaluační systém hotelů, rozvine infrastrukturu přístupnou pro návštěvníky s tělesným postižením a také posílí cestovní ruch pro seniory a lidi v důchodu. Chou také vybídl školy a univerzity, aby nabízely více jihoasijských jazykových kurzů, aby vchovaly více průvodců s tímto jazykovým zaměřením.

4.1.3 Thajsko

4.1.3.1 Základní informace

Thajsko, dříve nazýváno Siam (do roku 1939), je konstituční monarchií v jihovýchodní Asii a patří k zemím v tzv. Zlatém trojúhelníku (to jsou země známé svou distribucí opia z máku setého do celého světa). Thajsko neboli Thajské království je svým způsobem podobné právě Spojenému království, ale monarchie zde má mnohem větší moc.

Obrázek 2 Vlajka Thajsko

Zdroj: National Geographic, 2017

Do roku 2016 zde byl králem Bhumibol Adulyadej, známý převážně jako Ráma IX. - nejdéle vládnoucí panovník v Thajsku – od roku 1946. Panovník byl velmi oblíbený a zasadil se také o to, že se velká část severního Thajska přeměnila z místa, kde se pěstovalo pouze opium, na místo, které prosperovalo vývozem jiných plodin.

Bhumibol Adulyadej v roce 2016 zemřel a po čase truchlení na trůn nastoupil jeho syn Maha Vajiralongkorn, též nyní známý jako Ráma X. Ve věku 64 let se stal nejstarším korunovaným králem Thajského království. V současné době, tedy po celý rok 2017, bude v Thajsku truchlení za milovaného panovníka. V prvních měsících po smrti Bhumibola Adulyadej lidé nosili jen černou barvu a plakali za svého panovníka – což se stalo i v okamžiku, kdy se dozvěděli, že byl král hospitalizován. Spousta lidí se shromáždila kolem královského paláce a modlili se za panovníka.

Základní informace	
Oficiální jméno	Kingdom of Thailand
Rozloha	513,115 km ²
Klima	tropické
Obyvatelstvo	65.02 miliónů
Etnikum	Thajci
Vláda	konstituční monarchie
Monarcha	Maha Vajiralongkorn (2016)
Hlavní město	Bangkok
Další místa	Chiang Mai, Ayutthaya, Erawan
Oficiální jazyk	thai, angličtina, dialekty
Národní měna	baht
GDP	US\$395.17 miliard (2014)
Náboženství	buddhismus, islám

Tabulka 2 Základní informace

Zdroj: Vlastní zpracování, National Geographic, 2017

4.1.3.2 Cestovní ruch

Převážná většina účastníků cestovního ruchu bere Thajsko jako zemi zaměřenou spíše na rekreační cestovní ruch kvůli podnebí, které je v Thajsku po celý rok vhodné pro rekreaci. A velké množství oblastí, jako jsou Pattaya, Koh Samui, Krabi nebo PhiPhi, s plážemi se k tomu přímo nabízí. Kromě tohoto nabízí Thajsko i spoustu atrakcí pro různé druhy cestovního ruchu. Díky dlouhé historii má Thajsko množství historických památek – tedy těch, které se do dnešní doby dochovaly a jsou udržovány v tom vzhledu, v jakém ve své době byly. Například se rekonstruují tak, že se opraví a následně se otlučou kladivy, aby vypadaly staře. Je zde tedy spousta druhů cestovního ruchu a tato destinace je považována za exotickou, i když stále méně, neboť sem cestuje čím dál více lidí.

Některé atraktivita cestovního ruchu:

- **Wat Pho**

Wat Pho je chrám nacházející se v hlavním městě Thajska, v Bangkoku. Je to chrám, kde se nachází největší „ležící“ Buddha. Spousta chrámů v Thajsku současně funguje jako škola pro vzdělávání, obdoba prvního stupně základní školy u nás. Ve velkém množství thajských chrámů bývá ke vstupence přidáváno pití zdarma kvůli podnebí, které v Thajsku panuje.

- **Grand Palace**

Palác, který se rovněž nachází v Bangkoku nedaleko od Wat Pho. Jedná se o obrovský palácový komplex, který je stále využíván thajskou monarchií. Je to cíl obrovské masy lidí, kteří si chtějí prohlédnout architekturu Thajska. Vstup do dalších prostor paláce je zpoplatněn částkou cca 400 Kč za osobu.

- **Wat Arun**

Je to chrám architektonicky podobný Wat Pho, ale je umístěn v druhé části Bangkoku, kam mnoho turistů nepřejde. Dalším z důvodů slabší návštěvnosti je současná renovace komplexu a minimální přístupnost. Velká spousta lidí tuto turistickou atrakci nenavštěvuje kvůli velké vzdálenosti a minimální možnosti se sem dostat.

- **Ayutthaya**

Původní centrum staré říše je komplex chrámů. Jednou z atraktivit je velická socha Buddhy. Přístup k chrámu je speciálně uzpůsobený pro slony, na kterých v té době jezdili panovníci. Komplex má kolem velikých staveb specifické modlitebny, které jsou místy nepřístupné.

- **Most přes řeku Kwai (replika skutečného mostu)**

Jedná se o stavbu, která je velmi známá díky stejnojmennému filmu. Přes most původně vedla železnice – železnice smrti, která ale v tomto místě již nefunguje. Koleje tu ještě jsou, ale na druhé straně mostu již končí a nevedou dál. Poblíž je i muzeum zaměřené na tento most a vše, co s ním souvisí. Lze navštívit i muzeum o celé železnici smrti.

- **Železnice smrti**

Je jedna z atraktivit, která se může řadit do tzv. darktourismu a souvisí se stavbou železnice, kterou budovali japonští zajatci. Muzeum, které se zabývá touto železnicí, se nachází v blízkosti Hellfire Pass (průsmyk pekelného ohně) – místa, kde zajatci prokopávali tunel ve skále jen pomocí primitivních nástrojů. V samotném průsmyku je velká spousta upomínek na muže, kteří zde zemřeli. Poblíž se nachází i hřbitov.

4.1.3.3 Přístup k udržitelnému cestovnímu ruchu

Prezentace (Sangsnit, 2013) na konferenci UNWTO v Indii uvedla informace o organizaci, která se zabývá udržitelným cestovním ruchem v Thajsku. Je to organizace s názvem DASTA (Designated Area for Sustainable Tourism). Byla zřízena královským výnosem v roce 2003 a je to veřejná organizace. V prezentaci jsou definované i její role v cestovním ruchu - např. podporovat používání znalostí moderního managementu, aby se dosáhlo určených cílů. Také jsou zde představeny role a povinnosti DASTA, a to koordinace (přimět všechny zapojené strany, aby vedly dialog skrz sektory – vláda, soukromé a veřejné sektory), posílení a budování kapacit (pracovat s lokálními autoritami, místními komunitami, aby si uvědomily svůj úplný potenciál) a podpora (podpora nejlepších praktik z oblastí lidského kapitálu, nástroje, znalosti v managementu, aby bylo možné dosáhnout udržitelného rozvoje cestovního ruchu). Zmíněny byly i některé destinace, které byly

určené pro udržitelný cestovní ruch – ostrovy Chang a jejich okolí, město Pattaya a okolí, historické parky Sukhothai, Si Satchanalai a Kamphaeng Phet, Loei, staré město Nan, starověké město Uthong. Dále byla zmíněna strategie udržitelného cestovního ruchu – spolupráce, nízkouhlíkový cestovní ruch, kreativní cestovní ruch a práce všech partnerů dohromady.

Výše vybrané destinace DASTA byly podle (Sangsnit, 2013) rozděleny do tří dimenzí – ekonomické, sociální a životního prostředí. Autor například zmiňuje rozvoj cestovního ruchu v sociální dimenzi. Podle DASTA by se to mělo odehrávat v pěti bodech. Prohlídkové skupiny jsou řízeny udržitelně, ekonomický a sociální management je pro dobrou kvalitu života, kulturní dědictví je konzervováno a podporováno, přírodní zdroje a životní prostředí jsou řízeny systematicky a v udržitelném způsobu, bezpečné služby.

4.2 Praktická část

4.2.1 Sociálně-kulturní předpoklad

4.2.1.1 Taiwan – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie

Vlastní pozorování

Obyvatelstvo Taiwanu je složeno převážně z domorodých kmenů (které v současné době mizí, asi 2,3 % celkového obyvatelstva) a přistěhovalců (asi 90 % tvoří Han Chinese). Kultura obyvatelstva se tedy v průběhu času měnila a nezůstaly zde takové kulturní památky, jaké jsou v ostatních zemích – toto bylo díky velkému nárůstu počtu obyvatel, který byl zapříčiněn emigrací z Číny.

Účastníci cestovního ruchu na Taiwanu jsou v současné době převážně obyvatelé Čínské lidové republiky. Tím se snižuje nutnost používání anglického jazyka v komunikaci mezi obyvateli Taiwanu a návštěvníky, což může být vedeno jako pozitivum v rámci cestovního ruchu. Naopak to může být vnímáno jako problém z pohledu otázky, zda je či není Taiwan 23. provincií Číny. Díky celkovému množství účastníků cestovního ruchu, kteří z ČLR na Taiwan přicházejí, se to může jevit jako možná „zbraň“, jak Taiwan ovlivnit v případě, že by se rozhodl oficiálně osamostatnit od Číny. Čína to v současné době chce využít a omezit povolené cestování z ČLR na Taiwan.

Problém, který se naopak nevyskytuje v komunikaci s účastníky cestovního ruchu z jiných zemí (ne tedy ČLR), je například spor o tom, jestli Taiwan patří k Číně či ne. Lze říci, že pro obyvatele Taiwanu je jednoduché rozeznat, zda člověk, který mluví čínsky, pochází z Taiwanu, Číny, Hongkongu či Macau. Někdy to může vést k jinému chování obyvatel Taiwanu vůči určitým účastníkům cestovního ruchu. Chování vůči zákazníkům z ČLR se zde nemění tak rapidně jako například v Hongkongu (*informace převzaté z rozhovoru se studentkou pocházející z ČLR o jejích zkušenostech z Taiwanu a Hongkongu*).

Velké množství taiwanských kulturních památek se nijak nemění kvůli návštěvníkům. Změna, která se objevuje, je přidání anglických poznámek, k již existujícím čínským. Chrámy, které jsou atraktivitami na Taiwanu, stále fungují primárně jako chrámy a nejsou považovány jen za památky. Nelze tedy jednoznačně říct, že by Taiwan nějak záměrně měnil svoje atraktivitu, aby přitáhl mnohem větší množství účastníků cestovního ruchu. Taiwan totiž převážně čerpá ze své přírody, kvůli které byl ostrov nazýván Ilha Formosa, než z kulturních památek, kterých zde není tolik kvůli střídání obyvatel a střídání vlád v

určitém období – okupace Japonskem, vláda Kuomitang. Liší se také kultura mezi domorodými obyvateli a obyvateli, kteří na Taiwan emigrovali například z ČLR společně s Čankajškem.

Negativum v socio-kulturním předpokladu na Taiwanu je *využívání a přetváření tradic* domorodých klanů kvůli zisku v cestovním ruchu. Vůdci klanů se v současné době rozčilují nad tím, že jejich tradice jsou shrnuty pouze do tří věcí – zpěv, tanec a ruční práce a že celá podstata jejich tradic není známá a poznávána jako celek. Na Taiwanu stále existuje dost velké množství domorodých kmenů – v Taipei existuje muzeum zaměřené na některé z nich. Tato skutečnost může být lákadlem pro některé účastníky cestovního ruchu, ale velmi často se stává, že účastníci cestovního ruchu nechtějí poznat kulturu jako celek a celá kultura domorodých kmenů je shrnuta jen jako výše zmíněné tři věci – zpěv, tanec a ruční práce. To je dost velký problém nejen v rámci domorodých kmenů, ale i celkové kultury na Taiwanu. Většina účastníků cestovního ruchu si nezjišťuje tradice a to, co se smí a nesmí v určitých místech.

V dalších zemích se zvýšením cestovního ruchu a příjezdem účastníků cestovního ruchu může zvednout i *kriminalita* – malé krádeže a další. Taiwan se však v současné době považuje za druhou nejbezpečnější zemi na celém světě. Přestože se zvyšuje počet návštěvníků a účastníků cestovního ruchu, tak se krádeže a kriminalita nijak nezvýšily. Taiwan se stále považuje za velmi bezpečnou zemi. Je pravda, že se zde čas od času něco objeví, ale většinou se na Taiwanu obyvatelé a návštěvníci stále nemusí v rámci kriminality ničeho obávat. Objevují se samozřejmě i výjimky – jako například loni v létě, kdy se zde stal případ, že muž usekl hlavu malé holčičce, ale toto se může stát v každé zemi a nemusí to naznačovat nic o bezpečnosti dané země.

Další možný socio-kulturní problém při nárůstu cestovního ruchu je v oblasti *alkoholu a drog*. Drogy a alkohol jsou na Taiwanu velice tabuizovaným tématem. Alkohol je zde velmi drahý a často se zde objevují bary typu zaplatit fixní taxu a pak lze vypít, co člověk může. Z pohledu na obyvatele Taiwanu je tato strategie i výtěžná, protože celkově obyvatelé Asie mívají nízkou toleranci na alkohol – kvůli tomu, že jejich krev neobsahuje enzymy na štěpení alkoholu. Naopak pokud jsou účastníci cestovního ruchu ze zemí, které jsou mimo Asii, mohou mít tyto bary problém po finanční stránce. Alkohol a drogy tedy nejsou velkým problémem.

Studie

Zahraniční bakalářská práce se zabývala tématem pozitivních dopadů na kulturu, negativních dopadů na kulturu a negativních dopadů na sociální život. Autor (Hsu Chenghsuan, 2006) svůj výzkum prováděl na Orchid Isle u kmene Tao. Jako stěžejní téma si zvolil určit, zda obyvatelé souhlasí s tím, že jim cestovní ruch přinesl pozitiva, nebo jestli naopak přinesl více negativních věcí. Výsledky zprůměroval a uvedl i odchylky v měření.

Jako negativní kulturní dopady CR uvedl:

- účastníci cestovního ruchu jsou bezohlední vůči památkám
- místní obyvatelé jsou jediní, kteří trpí cestovním ruchem
- obyvatelé jsou využíváni cestovním ruchem (např. kvůli zisku)

Jako negativní sociální dopady CR poté uvedl:

- zvedla se vlna zločinnosti
- velké množství účastníků CR je odpovědné za zvýšení výskytu a užívání drog
- cestovní ruch vedl ke zvýšení prostituce

Autor ve své práci přišel na to, že členové kmene Tao nevnímají cestovní ruch extrémně negativně. Drží se středu – cestovní ruch přináší něco dobrého, ale naopak s tím dobrým přináší i špatné věci. Kultura domorodých obyvatel je velmi lákavá v cestovním ruchu a může vést k poškození dané kultury, protože zisk nahradí původní tradice.

Taiwan se v současné době snaží minimalizovat negativní dopady cestovního ruchu právě na domorodé obyvatelstvo.

Zjištěné informace od obyvatel a návštěvníků

Podle mnohých Taiwanců je cestovní ruch svým způsobem velmi pozitivním přínosem pro sociální a kulturní život v této zemi, je to možnost, jak přivést ostatní kultury k porozumění té taiwanské. Cestovní ruch je zde tedy vnímám pozitivně, ale i v tomto případě existují některé výjimky, které obyvatelé Taiwanu vnímají – například to, že se kultura v některých destinacích přetváří, aby byla líbivější a přitažlivější pro účastníky CR. Lze to uvést na příkladu již zmíněných domorodých kmenů, které začaly vytvářet suvenýry a další prodejné artikly s tematikou svého kmene, čímž naprosto přetvořily hlavní myšlenku svého

stylu života. Dost Taiwanců se shoduje na tom, že negativní dopad, který se týká drog, alkoholu nebo kriminality v ostatních zemích, se v Taiwanu nevyskytuje v míře, která by byla zaznamatelná při výzkumech. Případně se objevuje názor, že s touto problematikou nemá cestovní ruch moc společného.

Analýza

V socio-kulturním předpokladu se objevuje i problematika vztahu Taiwan vs. Čína, který je propojený s cestovním ruchem více, než se může zdát. Toto se promítá i do vnímání cestovního ruchu z pohledu obyvatel Taiwanu, protože cestovní ruch je jedna z věcí, kterou Čína argumentuje, proč by měl Taiwan zůstat přidružený k ČLR.

Z prvotního hlediska se zdá, že kultura na Taiwanu se kvůli účastníkům cestovního ruchu naprosto nemění – kromě přidání anglických popisků. Po důkladnějším prozkoumání jsou vidět známky, které naznačují úpravu atraktivit tak, aby přitáhly více návštěvníků a aby to vedlo k vyšším ziskům.

Prvním negativním dopadem, který se objevuje i na Taiwanu, je přetváření tradic domorodých kmenů, které se zde vyskytují. Velmi často se tradice mění za účelem většího zisku. Původní amulety, které měly lidi ochraňovat, se v současnosti prodávají jako suvenýry turistům.

Problematika kriminality, která se v některých destinacích spojuje s rozvojem cestovního ruchu, na Taiwanu skoro neexistuje – tato země je považována za druhou nejbezpečnější zemi na světě. Může se stát, že se objeví nějaký zloděj v destinaci CR, ale není to tak velký problém jako v jiných zemích.

Drogy, alkohol a problém s nimi spojený není s cestovním ruchem a jeho rozvojem na Taiwanu vůbec ztotožňován.

4.2.1.2 Thajsko – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie

Vlastní pozorování

Thajsko je v mnoha směrech země navštěvovaná převážně z důvodu rekreačního cestovního ruchu. Je to velmi vyhledávaná exotická destinace (i když pod pojmem exotická pomalu ale jistě přestává figurovat z důvodu rozjíždějího se cestovního ruchu). Nejčastějšími destinacemi, které jsou v Thajsku navštěvovány, jsou například Pattaya, Koh Samui, PhiPhi nebo Krabi. Tyto zmíněné destinace jsou navštěvovány největším počtem

zahraničních účastníků cestovního ruchu. Další destinace, jako jsou například Chiang Mai, Ayutthaya, Erawan, nejsou tak často vyhledávané návštěvníky z cizích zemí jako destinace, kde jsou pláže.

Příjezdový cestovní ruch podle národnosti i v Thajsku převážně zajišťují obyvatelé ČLR, na druhém místě jsou obyvatelé Malaysie. Thajsko stále není destinace, která by byla ve velkém měřítku navštěvována účastníky cestovního ruchu ze zemí Evropy kvůli stále ještě vysokým cenám letenek. Přesto se návštěvnost například z České republiky zvyšuje.

Thajsko je země, kterou ve velkém měřítku ovlivňuje právě cestovní ruch, jenž je často hlavním způsobem obživy. Nelze zde aplikovat sezónnost, protože teplota v Thajsku je v i nejchladnějších měsících kolem 30 °C – oproti sezónnosti práce v cestovním ruchu například v Katalánsku.

Velikou zvláštností cestovního ruchu v Thajsku je *oprava památek* cestovního ruchu. Památky jsou ve velké míře opravovány, ale takovým stylem, aby byl na první pohled zachován vzhled staré památky. Stavby jsou tedy opravovány a následně povrchově „ničeny“ kladivy, aby si zachovaly svůj „starý“ vzhled a vypadaly, že takto tam již bez opravy stojí několik století. Toto lze uvést například u staveb v původním centru říše v Ayutthaya – všechny stavby vypadají staře, jako by nikdy nebyly opravované, ale dle výkladu průvodce byly již stavby opravovány a následně dovedeny do této podoby.

Prvním dopadem cestovního ruchu na obyvatelstvo v Thajsku je snaha o co nejvyšší zisk na úkor klientů. Taxislužby nepoužívají taxametr a účtují přemrštěné ceny za cestu. Typická je doprava thajskými „tuk-tuky“, kde řidiči těchto dopravních prostředků mají smlouvy s různými podniky, klienty nalákají na nízké ceny za jízdu a odváží je místo do požadovaného cíle na místa smluvních partnerů. Například řidič tuk-tuku, který uzavře smlouvu s cestovní kanceláří - v případě, že uvidí klienty, kteří jsou v Thajsku nově, tak je zaveze do této CK s tím, že je to jedna z nejlevnějších cestovních kanceláří v Bangkoku – opak je bohužel pravdou. Naláká je na to, že za cestu po Bangkoku, která je zakončena právě v této kanceláři, si zaúčtuje pouze 150 THB, a to i přes to, že své klienty už pár hodin vozil po Bangkoku. Při dopravení klientů do této cestovní kanceláře od ní totiž dostává provize. V porovnání s provizí cestovní kanceláře je jeho provize minimální.

Velkým problémem, který se v důsledku rozvoje cestovního ruchu objevuje, je zvýšené riziko krádeží. Například v Bangkoku, (nejvíce v oblasti Khao San Road, nejznámější ulice

v Bangkoku, známá například z filmu Pláž) je toto riziko opravdu velké, ale lze se s ním setkat i na thajských ostrovech, kde žijí malé místní komunity. Tyto komunity byly většinou odříznuté od hlavní společnosti do okamžiku, než se cestovní ruch rozvinul i zde. Thajská vláda také varuje, aby byli účastníci CR opatrní a nechodili nikam sami, protože se objevují i případy, kdy jsou lidi v Thajsku uneseni, o čemž se příliš nemluví.

Další dopad cestovního ruchu, který je v současné době velkým problémem, je sexuální pseudocestovní ruch, který je zákonem v Thajsku zakázán, ale v důsledku poptávky klientů CR se zde stále vyskytuje. Dalším viditelným dopadem tohoto pseudocestovního ruchu je například zvýšený počet infikovaných lidí virem HIV právě v Thajsku. Příkladem tohoto je například zákonem zakázaná ping pong show, která je ale ve velké míře stále nabízena v okolí Khao San Road.

Extrémním negativním dopadem cestovního ruchu je zvýšený prodej a distribuce drog do malých komunit na thajských ostrovech. Thajsko patří společně s Laosem a Myanmarem mezi země takzvaného Zlatého trojúhelníku, což znamená, že je velkým distributorem opia. V důsledku cestovního ruchu byly tyto drogy zavečeny i do malých komunit, kde jinak cestovní ruch přinesl pozitivní výsledky (zavedení elektřiny, letiště, větší nemocnice).

Problémem cestovního ruchu v oblastech, kde žijí domorodci, je to, že se jejich tradice přetvářejí podle představ účastníků cestovního ruchu. Již neodpovídají původním tradicím a zvyklostem, které zde byly praktikovány. Vše je měněno s cílem co nejvyššího finančního zisku z cestovního ruchu. Jako příklad takové přeměny se velmi často uvádí vesnice na severu – Chiang Mai nebo Chiang Rai. Toto je projevem takzvané turistifikace.

Studie a výzkum

Jedna ze studií autora (Soontayatron, 2012) týkající se socio-kulturního dopadu cestovního ruchu v úvodu popisuje vztah Thajců ke konfliktům a odlišné postoje ke konfliktům u lidí ze západních zemí. Následně bylo toto téma zkoumáno pomocí semi-strukturovaných rozhovorů a lidé, se kterými byly rozhovory vedeny, byli rozděleni do čtyř skupin – lidé, kteří mají blízký kontakt s cestovním ruchem, částečný kontakt, neutrální postoj k cestovnímu ruchem, a lidé, kteří nemají s cestovním ruchem nic společného. Každá skupina měla jiný postoj k dopadům cestovního ruchu a jiný názor na určitou problematiku. Již zpočátku bylo jisté, že osoby, které mají z cestovního ruchu prospěch, budou vnímat

dopady trochu jinak než osoby, které do styku s cestovním ruchem přichází jen minimálně nebo zprostředkovaně.

Tato studie zkoumá plážové resorty. Specificky tedy ostrov Koh Samui, který je velmi často navštěvován. Cestovní ruch na tomto ostrově přinesl spoustu pozitivních věcí, ale také přinesl postupné ničení životního prostředí. Toho jsou si bez výjimky vědomi všichni obyvatelé této komunity i ti, co nemají s cestovním ruchem nic společného. Rozdíl mezi lidmi aktivně zapojenými do cestovního ruchu a mezi těmi, kteří s cestovním ruchem nemají nic společného, je to, že aktivně zapojení podporují rozvoj cestovního ruchu v této destinaci. Naopak ti neaktivní mají proti tomu své výhrady – velká většina by chtěla rozvoj infrastruktury bez toho, aby tu musel být cestovní ruch. I když toto platí, tak i ti, co jsou proti cestovnímu ruchu, se snaží pochopit, proč je někdo pro rozvoj cestovního ruchu. Jsou tedy schopni to velmi často i pochopit. V současnosti se na ostrovech objevuje prodej pozemků investorům z jiných zemí, protože finance, které dříve přicházely z pěstování kokosů, již nejsou tak vysoké jako dřív, což bylo zapříčiněno snížením ceny kokosů.

Další věc, na které se respondenti v rozhovorech shodují, je, že za negativní dopady neviní účastníky cestovního ruchu, ale hlavně vládu, která tomu nezabránila. To je velký problém ve více destinacích. Vláda nijak neovlivňuje cestovní ruch a tím se stává, že sem přijíždí mnohem více účastníků, než je únosná kapacita, a poté to má dopad i na životní prostředí, ekonomiku destinace i na názor obyvatelů dané destinace na cestovní ruch.

Názor Thajců na téma socio-kulturních dopadů cestovního ruchu, jak je vysvětleno v této studii, je založen na kultuře společnosti a na základech učení buddhismu, které je v Thajsku nejrozšířenějším náboženstvím. To vede Thajce k tomu, že se vyhýbají jakýmkoliv konfliktům, a tedy raději nevyvolávají žádné tím, že by byli v něčem negativní – jako například v postoji k cestovnímu ruchu a jeho rozvoji.

Informace získané od obyvatel a návštěvníků

Velkým problémem Thajska je v současné době přelidnění v plážových destinacích a v hlavním městě. Není zde rovnoměrné rozprostření, aby nebyla jedna destinace příliš zatěžována.

Pozitivem pro práci v cestovním ruchu, pro zisky z něj a pro životní úroveň v dané destinaci je to, že v Thajsku skoro neexistuje sezónnost kvůli stálému počasí.

Velmi často se návštěvníci Bangkoku setkávají s nabídkou nelegálních aktivit, které jsou součástí takzvaného pseudocestovního ruchu, a to s Ping Pong Show anebo dalšími aktivitami, které byly zákonem zakázány.

Dost často se objevuje i zmíněná problematika drog, které se velmi často šíří i mezi účastníky cestovního ruchu, a je to vnímáno jako velký problém nejen v rámci cestovního ruchu a jeho rozvoje. Drogy jsou v Thajsku všeobecně velký problém už jen díky tomu, že země je součástí Zlatého trojúhelníku a je jedním z největších dovozců opiátů.

S cestovním ruchem taky souvisí negativní dopad – kriminalita. Zvýšení kriminality v dané destinaci může způsobit zvyšování cen při rozvoji cestovního ruchu anebo přelidnění v některých destinacích. Návštěvníci jsou většinou upozorňováni, aby si dávali pozor na rušných místech, protože krádeže se v Thajsku stávají velmi často.

Analýza

Problémem je, že je v Thajsku velká koncentrace návštěvníků v plážových destinacích, které se v některých měsících stávají skoro až přelidněnými. Může za to i minimální sezónnost, která skoro neexistuje kvůli podnebí a stálosti počasí.

Specifická je v Thajsku i oprava kulturních památek, které se opraví a následně se kladivem „upraví“, aby působily dojmem, že jsou dost staré a nevypadaly příliš nově. Používá se to k zvýšení atraktivity památek v cestovním ruchu, protože klienty více přitahují památky, které vypadají staře.

I v Thajsku se velmi často stává, že u menších osídlení se původní zvyky a tradice proměňují tak, aby přitáhly mnohem více turistů a návštěvníků a tím i zvýšily zisk. Ukázkou toho je například Chiang Mai.

Asi největším negativem, který Thajsko má, je problém kriminality – krádeže (velmi časté v přelidněných destinacích, lehčí přístup k peněženkám v davu, lepší možnost utéct) a šizení zákazníků (nastavování ceny výše, než by měla být, prodej laciného zboží draze, prodej nekvalitního zboží).

Problémem, který je typický pro Thajsko a thajské destinace, je problém sexuálního pseudocestovního ruchu. Je to problém nelegálních aktivit, jako je například ping pong show, a také riziko nakažení virem HIV, který se v poslední době v Thajsku velmi rozšířil hlavně mezi turisty.

4.2.1.3 Komparace sociálního předpokladu

1) Kriminalita, drogy

V porovnání Thajska a Taiwanu z pohledu kriminality a drog je tento negativní dopad horší právě v Thajsku, kde je tento problém na mnohem vyšší úrovni a podle předpokladů by bylo mnohem složitější jej zlikvidovat nebo alespoň zminimalizovat. Oproti Taiwanu je Thajsko v kriminalitě a drogách na mnohem horší úrovni.

V tomto porovnání vychází lépe Taiwan.

2) Sexuální pseudocestovní ruch

Sexuální pseudocestovní ruch je fenomén současné doby a je velkým lákadlem právě v Thajsku, protože i přesto, že jsou tam tyto aktivity zakázané, je velmi lehké je najít. Naproti tomu na Taiwanu na nic podobného nenarazíte. V Thajsku je díky tomu značným problémem riziko nákazy HIV, která se zde v poslední době rozšířila, a jednou z jejích příčin je rozvoj tohoto pseudocestovního ruchu. V tomto porovnání má v sociální sféře Taiwan navrch.

V tomto porovnání vychází lépe Taiwan.

3) Přetváření tradic a změny kulturních památek

V současné době je přetváření tradic a změny kulturních památek na denním pořádku jak v Thajsku, tak i na Taiwanu. Obě země se snaží co nejvíce vydělat na cestovním ruchu, a pokud to znamená kulturní památky upravit, aby přitáhly více návštěvníků, tak to není žádný problém. Přetváření tradic se většinou odehrává v menších osadách či u domorodých obyvatel, kteří využívají svoje tradice k získání většího finančního obnosu. Věci, které dříve sloužily jen obyvatelům těchto míst, jsou nyní prodávány jako suvenýry turistům. V tomto ohledu jsou na tom obě země stejně a existuje zde tzv. turistifikace.

V tomto porovnání je pozice těchto zemí stejná.

4.2.2 Ekonomický předpoklad

4.2.2.1 Taiwan – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie, statistické údaje, analýza

Vlastní pozorování

Po ekonomické stránce je cestovní ruch považován za velmi důležitý v pohledu na HDP, protože v některých zemích je to hlavní příjem státního rozpočtu. Na Taiwanu je cestovní ruch jeden z hlavních příjmů státního rozpočtu, ale ne ten nejdůležitější. V porovnání účasti na HDP představuje cestovní ruch na Taiwanu pouze asi 3 % celkového HDP.

Zvyšování počtu pracovních míst a životní úrovně

Pozitivním ekonomickým dopadem cestovního ruchu je zvyšování počtu pracovních míst. Vznikají zde nové ubytovací kapacity, nová infrastruktura, restaurace. Je zde dost pracovních míst v cestovním ruchu, ale stále to není tak markantní číslo jako v ostatních destinacích cestovního ruchu. Podle názorů lidí na Taiwanu není cestovní ruch tak rozvinutý, jak by mohl být, a není zde tolik pracovních pozic.

Se zvyšováním počtu pracovních pozic a zvyšováním atraktivnosti v cestovním ruchu na Taiwanu vzrůstá i životní úroveň v místech, které jsou destinací cestovního ruchu, což přináší pozitiva při dalším rozvoji cestovního ruchu. Ale i změna životní úrovně v některých místech může být vnímána jako negativní – například v otázce zásahů do kultury.

Přestože je Taiwan vnímán jako skvělé místo pro návštěvu a velice se doporučuje, tak v cestovním ruchu není tak velké množství pracovních příležitostí. Existuje úplné minimum škol, které by se zabývaly výukou témat spojených s cestovním ruchem, a tak se nevychovává mnoho pracovníků na pozice s cestovním ruchem spojené.

Rozvoj infrastruktury

Dalším pozitivním ekonomickým dopadem je rozvoj infrastruktury. Současná prezidentka Taiwanu Tsai Ing-wen považuje rozvoj infrastruktury jako velmi důležitý krok k povzbuzení ekonomické stránky Taiwanu. Plán na současný rozvoj infrastruktur měl být předložen během března 2017. Dosud bylo v otázkách rozvoje infrastruktury Taiwanu mnoho problémů především díky dohodám s vládou a tématice životního prostředí, které se snažili zachovat.

Na Taiwanu je to třeba obnovování starých silnic, spojování měst novými silnicemi, stavba nových budov a hotelů, renovace stávajících budov, vytváření nových linek metra – nejnovější v březnu otevřená trasa metra vede z letiště Taoyuan až na hlavní stanici Taipei.

Ztráta financí z cestovního ruchu díky zahraničním firmám

Jako v mnoha dalších destinacích se i na Taiwanu objevují firmy, cestovní agentury nebo letecké společnosti, které pocházejí z jiných zemí, čímž jde zisk z cestovního ruchu mimo Taiwan. Na Taiwanu se objevují velké nadnárodní korporace, které odvádějí zisky do svých centrálních, čímž je zisk těchto subjektů Taiwanu naprosto neprospěšný – McDonald, Starbucks, letecké společnosti se sídlem mimo Taiwan, například v Hong Kongu. Je to jeden z důvodů, proč je podíl cestovního ruchu na HDP tak nízký.

Zvýšení ceny pro obyvatele

V některých destinacích se objevuje tento fenomén – čím větší je rozvoj cestovního ruchu, tím více se zvyšuje cena v destinacích cestovního ruchu a tím i cena pro obyvatele daných destinací. Taiwan jako takový s rozvojem cestovního ruchu tolik nenavysuje cenu v destinacích navštěvovaných účastníky cestovního ruchu.

Přílišná závislost na zisku z cestovního ruchu

Cestovní ruch na Taiwanu není ještě tak rozvinut, aby byla země extrémně závislá na příjmech z něj. Přesto se zde najde problém závislosti na zisku cestovního ruchu – a to na účastnících cestovního ruchu, kteří přicházejí z Číny. ČLR bere jejich vliv na cestovní ruch na Taiwanu jako velmi důležitý v budoucích rozhovorech o osamostatnění Taiwanu, nebo jeho setrvání jako 23. provincie ČLR. V současnosti se probírá otázka zákazu vycestování z Číny právě na Taiwan.

Studie

Studie byla vytvořena pod záštitou World Travel and Tourism Council v roce 2015 – odpovědným člověkem za tuto studii je Rochelle Turner. WTTC je hlavní autoritou v oblasti sociálního a ekonomického dopadu cestovního ruchu na dané země. Tyto studie jsou vytvořeny pro lepší vytvoření plánu na udržitelný cestovní ruch. Tato specifická studie je studie (WTTC, 2015) Ekonomického dopadu cestovního ruchu na Taiwanu.

Cestovní ruch v HDP

V roce 2014 byl podíl příjmu z cestovního ruchu v HDP asi 2,1 %. Převedeno na peníze to bylo asi 334,5 miliard NTD (New Taiwan dolar). Cestovní ruch primárně získává finance do HDP z hotelů, cestovních agentur a kanceláří, leteckých společností a cestujících. Jsou zde zahrnuty i výnosy z restaurací a dalších podniků, které nějak souvisí s cestovním ruchem. Podle předpokladů by do roku 2025 měl podíl cestovního ruchu na HDP vzrůst asi o 2,8 %.

Cestovní ruch v zaměstnanosti

Cestovní ruch v roce 2014 nabízel cca 278 500 pracovních míst, což je asi 2,5 % celkové zaměstnanosti na Taiwanu. Do roku 2015 byl předpoklad vzrůstu asi o 10 000 pracovních míst, která zahrnují práci v hotelech, v cestovních kancelářích a agenturách, v leteckých společnostech spadajících pod Taiwan a dalších podnicích a společnostech, které nějak souvisí s cestovním ruchem – například další způsoby dopravy. Předpokládá se, že do roku 2025 vzroste počet pracovních míst v cestovním ruchu na 366 000, což by znamenalo roční nárůst asi o 2,4 %. V otázce širšího pojetí ekonomického přínosu cestovního ruchu v roce 2014 byl celkový počet osob zaměstnaných v podnicích či organizacích, které měly co do činění s cestovním ruchem, asi 675 500, což by v tomto případě bylo asi 6,1 % celkového počtu pracovních míst v této zemi.

Příjezdový cestovní ruch a investice

Příjezdový cestovní ruch je jeden z nejdůležitějších komponentů současného cestovního ruchu a je velmi důležitý hlavně v ekonomickém přínosu destinace cestovního ruchu na celý HDP. Hlavně se sem započítávají peníze, které zde utratí účastníci cestovního ruchu. V roce 2014 to bylo na Taiwanu cca 546,7 miliard NTD. V roce 2015 byl předpokládán propad o 0,9 %.

V roce 2014 se předpokládalo, že cestovní ruch přitáhl investice v hodnotě asi 179 miliard NTD. Nárůst do roku 2015 se předpokládal asi o 5,1 % současných investic. Každý další rok se uvažovalo o růst asi o 4,9 % až do roku 2025, kdy je předpokládaná výše investic kolem 300 miliard NTD.

Analýza

Ekonomický předpoklad cestovního ruchu na Taiwanu lze označit jako vcelku pozitivní dle syntézy zjištěných informací, dle vlastního zkoumání a studie. Cestovní ruch jako takový přináší velké množství pracovních pozic, které se do příštích deseti let mají ještě o několik procent navýšit. To může vést ke zlepšení životní úrovně na ostrově a přinést zlepšení kvality života v oblastech i mimo destinace cestovního ruchu, případně sem může být cestovní ruch přiveden.

Infrastruktura se díky cestovnímu ruchu bude zlepšovat a rozvíjet i v dalších místech, která jsou vhodná pro další působení cestovního ruchu. To přispěje ke zvyšování počtu pracovních míst a využití investic do cestovního ruchu, které by se měly i nadále zvyšovat. Tento rozvoj však může mít dopad právě na životní prostředí v destinacích. Je tedy nutné vytvářet plány pro udržitelný cestovní ruch, aby nedošlo k narušení habitatu a biodiverzity na ohrožených místech.

Celkově ceny pro obyvatele narůstají, ale ne v takovém měřítku, aby to bylo neúnosné. Ceny na Taiwanu rostou úměrně s platy a životním minimem, za což může například inflace nebo zvyšování ceny dovozových artiklů (například maso a další potraviny). Neexistuje důkaz, že by se ceny zvyšovaly z důvodu rozvoje cestovního ruchu a byly tedy negativním dopadem cestovního ruchu na ekonomiku této země.

Problém ztráty financí z cestovního ruchu se objevuje i na Taiwanu – působí zde velké množství nadnárodních korporací, které svoje zisky odvádí do centrály, která nemusí nutně sídlit na Taiwanu. Tyto podniky nefungují jenom v hlavním městě Taiwanu Taipei, ale i v dalších menších městech, kde získávají svoje klienty.

Zisky z cestovního ruchu jsou pro Taiwan důležitým příjmem. Jelikož je ale velká většina návštěvníků z Číny, je zde problém zisku spojen s otázkou příslušnosti k ČLR. Podíl cestovního ruchu na HDP není tak veliký (v porovnání např. s Thajskem), ale cestovní ruch je jedním z průmyslů, který je pro Taiwan klíčový. Nelze tedy definitivně říct, jestli je Taiwan plně závislý na příjmech z cestovního ruchu. Existují zde i jiné příjmy, jako je například elektronika, kterou Taiwan exportuje do celého světa.

4.2.2.2 Thajsko – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie, statistické údaje, analýza

Vlastní pozorování

Cestovní ruch je po ekonomické stránce pro Thajsko velmi důležitou součástí HDP a v současné době je tato země na cestovním ruchu víceméně závislá z hlediska zisků a příjmů.

Více pracovních míst

Také v Thajsku vzniká s rozvojem cestovního ruchu větší množství pracovních míst. Existuje zde velké množství pracovních pozic, které souvisí s cestovním ruchem – například velké množství taxikářů nebo řidičů tuk-tuků. Rozvoj cestovního ruchu přináší rozvoj infrastruktury a tím také rozšíření pracovních míst.

V Thajsku velká část obyvatel určitých destinací cestovního ruchu pracuje právě v cestovním ruchu. Díky minimálnímu problému sezónnosti je tato práce stálá – ne jako v některých destinacích v Evropě (například Katalánsko).

Rozvoj infrastruktury

Infrastruktura je v cestovním ruchu jednou z nejdůležitějších součástí – v Thajsku je převážná část infrastruktury směřována spíše do center cestovního ruchu. Je to například vidět na komunikacích, které nesměřují do nějaké destinace – železnice směřující k hranicím s Kambodžou, na hraniční přechod v Poipetu.

Ztráta financí z cestovního ruchu díky zahraničním firmám

Jako v každé navštěvovanější destinaci cestovního ruchu je i v Thajsku problém se ztrátou financí v důsledku působení firem, které mají sídlo v zahraničí. Není to však tak rozšířené jako v ostatních destinacích. Není zde možné tak často narazit na podniky jako Starbucks nebo McDonald, i když jsou zde také. Přesto se stává, že jsou zisky odebírány firmami, které působí na území Thajska, ale mají centrálu mimo zemi.

Zvýšení ceny pro obyvatele

Lákadlem pro účastníky cestovního ruchu z Evropy bylo i to, že Thajsko je jedna z nejlevnějších zemí. Ceny zde ale jako všude rostou. Velmi často se stává, že se například na ostrovech zvyšují ceny, což negativně dopadá na obyvatele, kteří pak negativně vnímají

i celý cestovní ruch. Tímto se také narušuje možnost udržitelného cestovního ruchu alespoň do okamžiku, než se přijde na způsob, jak zvyšovat ceny, ale ne na úkor obyvatel dané destinace (tím, že se jejich platy nezvyšují).

Přílišná závislost na zisku z cestovního ruchu

Dalším negativním dopadem cestovního ruchu je právě v této zemi a jejích destinacích závislost na cestovním ruchu. Thajsko jako takové je závislé na zisku z cestovního ruchu, což se může jevit jako problém v případě, že by musel být cestovní ruch v některých destinacích omezen, což by mohl být jeden z kroků, jak dosáhnout udržitelného cestovního ruchu. Omezení rozvoje cestovního ruchu a v některých případech i jeho snižování by mohlo vést ke snížení příjmů, snížení HDP a snížení počtu pracovních míst, která v cestovním ruchu nejsou zanedbatelná.

Studie

Studie ekonomického dopadu cestovního ruchu v Thajsku byla vytvořena WTTC v roce 2015. WTTC vytváří tyto studie z důvodu snadnějšího rozhodování při utváření plánu a investic do budoucna. Nejdůležitějším důvodem, proč WTTC vydává tyto studie, je, aby bylo dosaženo nejjednoduššího plánu na udržitelný cestovní ruch v daných destinacích. Jde o studii (WTTC, 2015) Ekonomického dopadu cestovního ruchu v Thajsku.

Cestovní ruch v HDP

Přímý přínos cestovního ruchu do HDP v Thajsku byl v roce 2014 kolem 1037 miliard THB (thajský baht), jedná se tedy o 8,6 % celkového HDP země. V roce 2015 měl přínos podle předpokladu vzrůst o 3,4 % na 1073 miliard THB. Podíl cestovního ruchu na HDP se počítá z hotelů a leteckých společností vlastněných podniky, cestovními kancelářemi a cestovními agenturami v Thajsku + z ostatních firem a podniků zapojených do cestovního ruchu (například stravování v restauracích nebo nákupní centra). Do roku 2025 je předpokladem růst o 6,7 % ročně – v roce 2025 tedy 2045 miliard THB, což by byl podíl na HDP asi 11,7 %.

Pokud se počítá s rozšířením podílu cestovního ruchu na HDP, je zde uvedeno číslo 2 345 miliard v roce 2014 (19,3 % z celkového HDP) a předpokládaný růst v roce 2015 je o 3,2 %. Do roku 2025 by měl podíl cestovního ruchu na HDP vzrůst na 2 420 miliard THB, což by bylo 25,8 % z celkového HDP.

Cestovní ruch v zaměstnanosti

V cestovním ruchu bylo v roce 2014 v Thajsku zaměstnáno asi 2 210 000 lidí, nebo aspoň tolik bylo pracovních pozic. Tato hodnota tvoří asi 5,8 % celkové zaměstnanosti v této zemi. Do toho se zahrnují zaměstnaní v hotelech, v cestovních kancelářích a agenturách, v leteckých společnostech, zahrnuje se sem například i práce v restauracích v destinacích cestovního ruchu. V roce 2015 byl předpokládán růst 0,2 %, což odpovídá asi pěti tisícům nových míst v cestovním ruchu. Do roku 2025 se v cestovním ruchu předpokládá nárůst o 4,6 % ročně na konečné číslo 3 476 000 pracovních pozic.

Při pohledu na cestovní ruch v širším měřítku tvořila zaměstnanost v tomto odvětví v roce 2014 celkem 5 383 000 pracovních míst. Do roku 2015 se předpokládal nárůst o 1 % na 3 434 500 pracovních pozic v cestovním ruchu. To by odpovídalo 14,1 % celkové zaměstnanosti v Thajsku. Do roku 2025 je předpokládán růst 4,1 % ročně na počet 8 140 000 pracovních míst, což by odpovídalo 20,2 % celkové zaměstnanosti.

Příjezdový cestovní ruch a investice

V cestovním ruchu je po ekonomické stránce nejdůležitější množství peněz, které návštěvníci v dané destinaci utratí. V roce 2014 bylo v Thajsku účastníky cestovního ruchu utraceno 1 309 miliard THB. V následujícím roce se předpokládal nárůst o 3,3 %, což by znamenalo, že země přiláká až 24 miliónů účastníků cestovního ruchu z jiných zemí.

Do roku 2025 je předpokládán nárůst až na 51 miliónů účastníků, kteří by přinesli do Thajska asi 2 828 miliard THB, toto by se realizovalo v případě nárůstu příjezdového cestovního ruchu o 7,7 % ročně.

V roce 2014 byl předpokládán výnos investic 235 miliard THB. Do roku 2015 mělo toto číslo narůst o 5,4 % a poté by měl být nárůst 6 % ročně, aby bylo dosaženo výnosů investic, které by činily 444 miliard THB.

Analýza

Podle syntézy informací z výzkumu a studie má Thajsko ekonomický předpoklad pro udržitelný cestovní ruch. Cestovní ruch nabízí velký počet pracovních pozic, které jsou díky minimální sezónnosti oproti jiným destinacím celoroční. Podle studie se ve výhledu na dalších deset let počet pracovních pozic v Thajsku ještě navýší, což povede k zvýšení životní úrovně, ale ne ve všech destinacích.

Infrastruktura se bude v Thajsku zlepšovat, renovovat a rozšiřovat převážně v destinacích cestovního ruchu, kde je to důležité z důvodu cestovního ruchu. Mimo destinace cestovního ruchu infrastruktura příliš nezasáhne. Bude se tedy jednat převážně o infrastrukturu na ostrovech v místech, kde ještě není tak rozsáhlá, aby mohla splňovat požadavky účastníků cestovního ruchu – zlepšování silnic, stavění nových hotelů... Jedná se tedy především o ostrovy, které v současnosti nejsou příliš vyhledávány návštěvníky cestovního ruchu – Koh Chang, Koh Phangan.

Zásadním problémem ekonomického dopadu cestovního ruchu v Thajsku je nárůst cen a konkrétně nárůst těch cen, které ovlivňují obyvatele daných destinací. V Thajsku je to velký problém v důsledku minimálního růstu platů obyvatel destinace cestovního ruchu, přestože se cestovní ruch v dané destinaci rozvíjí. To může vést i ke kriminalitě a dalšímu problematickému chování ve snaze získat finance na život v tom místě, kde daný člověk bydlí. Například problém s řidiči taxi, kteří vypínají taxametr a zapínají ho až po upozornění klientem, což se ale moc často nestává, protože klienti většinou nevědí, že si o taxametr mohou říct.

Problém ztráty financí z cestovního ruchu je problémem i v Thajsku. Také tady existují nadnárodní korporace, které zisky odvádějí mimo Thajsko, což vede ke snižování celkového zisku z cestovního ruchu a tím i podílu cestovního ruchu na HDP. Dalším problémem, který se v Thajsku objevuje, jsou cizí investoři (investoři z jiných zemí), kteří skupují pozemky na ostrovech a staví si zde hotely a další infrastrukturu cestovního ruchu, z nichž zisk nejde Thajsku, což vede ke snižování příjmu z cestovního ruchu.

Závislost na zisku z cestovního ruchu je v Thajsku dost vysoká – podle některých zveřejněných žebříčků je Thajsko v závislosti na cestovním ruchu v první desítce, což by naznačovalo, že hlavní příjmy Thajska jsou zisky z cestovního ruchu a vysoké návštěvnosti jejich destinací. V případě omezení cestovního ruchu v určitých destinacích nebo v nejhorsím případě zastavení návštěv do určitých destinací by v Thajsku nastaly problémy, které by nebylo jednoduché vyřešit. V případě snížení návštěvnosti určitých destinací by mohl nastat problém v chodu a dalším rozvoji cestovního ruchu na území Thajska. Velmi často se totiž problematika udržitelného cestovního ruchu řeší omezením vstupů, zákazem vstupu či dalšími zákazy, které by měly ochránit destinaci od narušení. V tomto případě by se v Thajsku závislost na zisku z cestovního ruchu mohla dost špatně projevit a mohl by

nastat i kolaps, pokud by se nepřišlo na jiné řešení této problematiky, které by neohrozilo zisk z cestovního ruchu.

4.2.2.3 Komparace ekonomického předpokladu

1) Porovnání důležitosti ekonomiky cestovního ruchu a jejích dopadů, pracovní příležitosti

Obě země považují zisk z cestovního ruchu za velmi důležitý, přestože mají příjem z cestovního ruchu rozdílný. Důležitým aspektem cestovního ruchu v obou destinacích je otázka pracovních příležitostí, které s sebou cestovní ruch přináší. Rozvoj cestovního ruchu v těchto zemích znamená zvyšování počtu pracovních míst.

Pracovníků v cestovním ruchu je v Thajsku mnohem více než na Taiwanu – v procentuálním poměru ke všem pracovním místům je to v Thajsku 5,8 % a na Taiwanu 2,5 %. Předpokládaný růst pracovních míst je procentuálně lepší na Taiwanu – o 3,6 % do roku 2025, v Thajsku jen o 3,3 %. V současnosti je tedy tento ekonomický dopad lepší v Thajsku než na Taiwanu, v budoucnosti však podle předpokladu vychází lépe pro Taiwan.

V tomto porovnání vychází lépe Taiwan.

2) Infrastruktura v rámci ekonomiky cestovního ruchu

Rozvoj cestovního ruchu s sebou samozřejmě přináší i rozvoj infrastruktury, která je k jeho fungování naprosto nezbytná. Destinace cestovního ruchu nezůstává dlouho nezměněná díky stále se měnícím požadavkům cestovního ruchu a novým způsobům a technikám v rozvoji infrastruktury.

V Thajsku se infrastruktura převážně směřuje do destinací cestovního ruchu nebo na ostrovy, které by mohly po vytvoření infrastruktury sloužit jako nové destinace cestovního ruchu. Zde vyvstává problém environmentální, protože nové infrastruktury dost často neřeší přírodu. Například silnice či železnice, které nepropojují Bangkok s nějakou destinací, nejsou na tak dobré úrovni a neopravují se tak často.

Na Taiwanu je plán na vytvoření nové infrastruktury zaměřen převážně na propojení východu a západu ostrova, aby měli účastníci cestovního ruchu a obyvatelé východní části ostrova lepší přístup do velkých měst. Také se tím propojují destinace cestovního ruchu s méně přístupnými destinacemi, do kterých ještě stále nevede přímá cesta. V současné

době je na Taiwanu ve fázi vytváření plán na vylepšení infrastruktury pro rok 2017 – probíhají zde výzkumy ohledně zachování přírody při vytváření nových infrastruktur.

Z uvedeného vyplývá, že v rámci infrastruktury a jejího začleňování do životního prostředí má v tomto předpokladu mnohem lepší výsledek Taiwan oproti Thajsku.

V tomto porovnání vychází lépe Taiwan.

3) Růst cen a primárně růst cen pro obyvatele

Dalším dopadem cestovního ruchu na destinaci je zvyšování cen, což je často spojováno s postupným rozvojem cestovního ruchu.

Zvyšování cen v Thajsku není pro účastníky cestovního ruchu tak rapidní, ale stává se, že růst cen je problematický pro obyvatele daných destinací, kterým se plat nezvyšuje úměrně s růstem cen zapříčiněným cestovním ruchem.

Na Taiwanu není cestovní ruch ještě tak plně rozvinut, aby ovlivňoval cenu artiklů v cestovním ruchu. Ceny se sice zvyšují, ale ne kvůli cestovnímu ruchu jako takovému – spíše kvůli zvyšování cen dováženého zboží a potravin (maso, elektronika a další).

Z pohledu růstu cen jsou obě destinace svým způsobem na stejno, jenže v Thajsku je problém s minimálním nárůstem platu pro obyvatele daných destinací, kdežto na Taiwanu to není tak razantní.

V tomto porovnání vychází lépe Taiwan.

4) Ztráta finančních prostředků z důvodu podniků a firem se sídlem mimo danou zemi

Problémem je také výskyt firem a podniků, které mají sídlo - centrálu mimo danou zemi. V obou zemích v současnosti existují nadnárodní korporace, které zisky z cestovního ruchu (nebo od turistů) odvádějí do centrály mimo Thajsko a Taiwan – McDonalds, cizí letecké společnosti, řetězce hotelů, pozemky patřící zahraničním investorům.

V této komparaci nelze určit, která země má menší či větší problém se ztrátou finančních prostředků – obě země mají podobný problém.

V tomto porovnání je pozice těchto zemí stejná.

5) Závislost na zisku financí z cestovního ruchu

Závislost na zisku z cestovního ruchu a jeho podílu na HDP je v některých zemích velký a bez cestovního ruchu by tyto země nefungovaly tak jako v současnosti. Podle žebříčku patří Thajsko do prvních deseti zemí nezávislejších na cestovním ruchu, kdežto Taiwan je mnohem níže. Přesto lze říct, že je svým způsobem Taiwan závislý na cestovním ruchu a příjmech z něj (problematika účastníků CR z ČLR).

Z uvedeného vyplývá, že při komparaci těchto dvou zemí v této problematice má mnohem lepší předpoklad k udržitelnému cestovnímu ruchu Taiwan, protože při omezení cestovního ruchu nehrozí tak extrémní finanční problém.

V tomto porovnání vychází lépe Taiwan.

4.2.3 Předpoklad životní prostředí

4.2.3.1 Taiwan – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie, statistické údaje, analýza

Vlastní pozorování

Zvýšené povědomí o ochraně životního prostředí

V současné době je jednou z reakcí na negativní dopady cestovního ruchu na životní prostředí zvýšené povědomí o této problematice. Z důvodu zvýšených negativních dopadů při současném rozvoji cestovního ruchu se nejčastěji poškozenou stává biodiverzita, fauna a flóra. Děje se tak proto, že se rozšiřuje infrastruktura potřebná k cestovnímu ruchu, a velmi často se stává, že se infrastruktura rozšiřuje i do míst, která jsou specifická určitou biodiverzitou. Po dlouhých obdobích, kdy se primárně řešil rozvoj cestovního ruchu a ne jeho dopady, přichází období, kdy se lidé začali více zajímat o životní prostředí a snaží se ho chránit.

Na Taiwanu mají na ochranu životního prostředí i místo ve vládě – zde jsou vytvářeny plány, které jsou poté uvedeny v platnost. Snaha chránit životní prostředí je všemožně podporována zákazy, které jsou i nejsou dodržovány – jako například zákaz návštěvy horkých pramenů kolem Taipei, zákaz vstupu a další. Dost často se stává, že takové zákony nejsou příliš dodržovány, což může být velký problém.

Zničení přírodního habitatu

Jak již bylo zmíněno výše, největším negativním dopadem cestovního ruchu je ničení přírodního habitatu – biodiverzity. Velmi často se stává, že rozvoji cestovního ruchu se umožňuje používat území, která jsou specifická svou biodiverzitou nebo tím, že zde žije určitý druh živočicha či rostliny.

Taiwan je země, kde je stále ještě většina přírody neporušená, protože zde není takový přístup, jako je k jiným místům. Někdy se vstup doporučuje jen na vlastní nebezpečí z důvodu výskytu jedovatého hmyzu, pavouků (na Taiwanu se vyskytují asi 3 druhy jedovatých pavouků, kde jeden z nich je největší pavouk, na kterého lze na Taiwanu narazit), hadů anebo je tu zvláštností doporučení vyhýbat se opicím, které by mohly být nositelem viru HIV. Ty se převážně vyskytují v Kaohsiungu.

Znečištění

Dalším problémem, který způsobuje cestovní ruch (ale nejen ten), je problematika znečišťování destinací cestovního ruchu. Velmi často se stává, že jsou destinace, které jsou navštěvovány účastníky cestovního ruchu, znečištěnější než před působením cestovního ruchu zde.

Problematika znečišťování není na Taiwanu zase tak závažná z důvodu nižší koncentrace účastníků cestovního ruchu v těchto destinacích a velké procento míst není tak navštěvováno, aby bylo nějak znečištěno. V různých destinacích je zmíněn zákon proti odhazování odpadků a výše pokuty, která za to bývá udělována – okolo 10 000 Kč. Problémem je, že velmi často ani samotní Taiwanci nedodržují zákony. Je to zřejmé třeba na příkladu horkých pramenů. Existují místa, která jsou zákonem nepřístupná z důvodu ničení životního prostředí, ale i přesto, že se horké prameny nachází za bránou, kde je zveřejněna pokuta 15 tisíc NTD, je u horkých pramenů velká spousta Taiwanců.

Velkým krokem proti znečišťování metra a přilehlých prostor je i zákon, který zakazuje pít a jíst v metru a prostorách k němu přilehlých. Je to pod pokutou a tento zákon se velice přísně dodržuje, protože u vstupu do metra stojí kontroly a hlídají, aby lidé nejedli nebo nepili při vstupu do samotné budovy, kde se metro nachází.

Studie

Ukázkou negativních dopadů cestovního ruchu je například studie (Liu, Lu, 2014) o dopadu cestovního ruchu na domorodce – na Orchid isle na Taiwanu, klan Tao. Studie byla vytvořena aplikací několika metod výzkumu a syntézou získaných výsledků. Problematika cestovního ruchu v životním prostředí je dokladována na případech zničení života zvířat a rostlin.

Je to uvedeno na příkladu výrečka rjúkjúského. Členové kmenu Tao nijak neomezují život tohoto ptáka. V této práci se tvrdí, že existují čtyři důvody, proč se snížil počet jedinců tohoto živočišného druhu. Prvním velkým problémem je rozšiřování silnic z důvodu rozvoje cestovního ruchu a lehčí dopravy do míst tohoto kmene. Velká spousta cest, které byly rozšířeny, jsou poblíž habitatu právě těchto sov. S tím souvisí i případy usmrcených jedinců po střetu s dopravním prostředkem, což se objevilo v důsledku rozšiřování silnic do míst, kde se sovy vyskytovaly.

Dalším problémem je, že návštěvníci velmi často narušují životní rytmus těchto sov například tím, že je vyhledávají světly uprostřed noci a tím sovy matou. Také se stává, že sovy, které mají zrovna mladé, se světla zaleknou, opustí hnízdo a již se k němu nevrátí, což vede ke smrti mlád'at. Dalším dopadem na životní prostředí je, že do dnešní doby byly sovy brány jako poslové zlých duchů, a proto s nimi nechtěli mít členové klanu nic společného. Ale i to se časem mění a v současné době jsou tyto sovy ambasadorem ekoturismu.

V této práci jsou pak dále uváděny dopady i na další živočišné druhy, které byly nějak ovlivněny cestovním ruchem.

Analýza

Dopad na životní prostředí je spojen s ničením biodiverzity, přírodního habitatu, znečištěním či likvidací živočišných druhů, které se v určitých destinacích vyskytují. Na Taiwanu jako i v jiných zemích existuje snaha o zlepšení životního prostředí, které bylo narušeno rozvojem cestovního ruchu. Snaha je ale většinou narušena jedním faktorem, a to je člověk. Mohou existovat různá doporučení, zákazy, příkazy, ale pokud je člověk nechce dodržovat, tak je dodržovat nebude.

Nejvíce byl přírodní habitat zasažen při výstavbě nových infrastruktur či renovacích nebo obnově stávajících infrastruktur. Příroda jako taková na Taiwanu stále ještě není zasažena kvůli cestovnímu ruchu do nějaké extrémní míry. Velký problém se životním prostředím zde byl ještě před působením cestovního ruchu v současné podobě. Je to především díky továrnám, které zde byly postaveny a díky kterým je úroveň čistoty ovzduší velmi nízká.

Dalším problémem v životním prostředí je téma znečištění – ať se již jedná o znečištění ulic, ovzduší či vody. Jednou z příčin znečištění ulic je nedostatek odpadkových košů – je jich naprosté minimum. Svoz odpadků zde funguje tak, že každý vynese odpad v okamžiku, kdy přijede svozové auto. Proti znečištění existuje na Taiwanu několik zákonů, které mají odradit kohokoliv od zanechání nečistot. Příkladem může být metro v hlavním městě, kde je zakázáno konzumovat cokoli, dokonce i nápoje. Ale často se stává, že jsou zákazy porušovány, jako například zákazy návštěvy horkých pramenů pod určitou pokutou – přesto je zde velké množství Taiwanců, kterým tento zákaz naprosto nevádí.

Dalším problémem životního prostředí je snaha přizpůsobit cokoliv účastníkům cestovního ruchu i přes jakékoliv problémy v životním prostředí – jak bylo uvedeno ve studii na příkladu Sov.

4.2.3.2 Thajsko – vlastní pozorování, výzkum, rozhovory, studie, statistické údaje, analýza

Vlastní pozorování

Zvýšené podvědomí o ochraně životního prostředí

Thajsko jako takové má kvůli rozvoji cestovního ruchu někdy i velké problémy s ochranou životního prostředí. Proto se v posledních letech snaží sestavit plán, ve kterém by pokryli ochranu životního prostředí v destinacích cestovního ruchu. Zvýšená ochrana životního prostředí například existuje v národním parku Erawan, kde je snaha zamezit turistům, aby zde odhazovali PET láhve. Každá taková PET láhev je při vstupu zpoplatněna a peníze jsou vráceny jen v případě, že účastník cestovního ruchu při cestě zpět od vodopádů tuto láhev předloží.

Zničení přírodního habitatu

Dalším problémem pro životní prostředí, který s sebou rozvoj cestovního ruchu přináší, je zamořování a ničení přírodního habitatu, který je specifický pro určité rostliny a živočichy. Velmi často bývají habitaty poškozovány právě v důsledku rozvoje cestovního ruchu a rozvoje infrastruktury. Narušením života určitých živočichů je například to, že je návštěvníci začnou krmit, a tato zvířata přestávají mít v pudu sebezáchovy to, že musí lovit nebo hledat potravu, aby přežili. Spoléhají tedy na to, že je někdo nakrmí a již nebudou muset lovit nebo potravu hledat. To samo o sobě přetváří podstatu jejich života a tím to i ničí habitat, protože to likviduje potravní řetězec.

Znečištění

Závažná je problematika znečištění zejména v hlavním městě Thajska, které je velmi postižené kvůli velkému počtu účastníků cestovního ruchu. Hlavním problémem je okolí ulice Khao San Road, na které se nachází velká spousta stánků s občerstvením. Zbytky občerstvení poté návštěvníci odhazují, protože je zde nedostatek košů nebo jsou koše přeplněné, a nepořádek se válí všude kolem.

Pozitivem, kterým Thajci bojují například proti znečištění v národním parku Erawan, je, že při vstupu k vodopádům kontrolují láhve návštěvníků a za každou plastovou láhev návštěvník zaplatí asi 50 THB. Když ji přinese zase zpět, peníze dostane zpátky. Je pravda, že na některé PET lahve se nemusí přijít, ale v tomto národním parku je naprosté minimum znečištění.

Studie

Podle disertační práce (Phumsathan, 2010) existují problémy v rámci životního prostředí, které souvisí s půdou, vegetací, zvěří, rostlinstvem a vodou. V Thajsku je velkým problémem například kvůli turistice – ničení půdy, odstraňování humusu. V rámci vegetace je to pak obnažování kořenů, vysazení nepůvodních rostlin, které nejsou v symbióze s ostatními rostlinami této destinace. Problém je, když se věší něco na stromy nebo když se využívají padlé větve do ohniště místo toho, aby se nechaly ležet pro vznik nové půdy. Dalším problémem je dopad na život rostlin a živočichů – ničení přirozených habitatů, ať již úmyslně (jako třeba sbírání květin, odstraňování hnízd) nebo neúmyslně (narušením území určitého zvířete). Problémem je i krmení zvířat, protože to ničí jejich obvyklé prostředí a zvířata přestávají mít potřebu lovit. Dalším zde zmíněným dopadem cestovního ruchu je dopad na vodu a život v ní. Velmi často se stává, že například v národních parcích je voda využívána na koupání, a tím se může narušit přírodní habitat a prostředí pro život některých rostlin a živočichů, což znamená další negativní dopad.

Analýza

I zde je dopad cestovního ruchu na životní prostředí spojen s ochranou životního prostředí, s ničením přírodních habitatů a biodiverzity a také se znečištěním. V současné době existuje v Thajsku snaha o nápravu životního prostředí, které bylo poškozeno lidskou činností a rozvojem cestovního ruchu v určitých destinacích. Zvýšená ochrana životního prostředí například existuje v národních parcích – například vratná záloha za PET lahve v Erawanu.

Životní prostředí je v Thajsku ovlivňováno cestovním ruchem i v rámci přírodního habitatu – rozšířením silnic, narušením hnízd živočichů a jejich krmením. Všechny tyto věci jsou dost velkým problémem, který může kompletně narušit místo, ve kterém se vyskytují specifické rostliny a živočichové. Ve studii je uveden příklad znečištění vody,

kteřá je místem života určitých rostlin a zvířat, tím, že se v této vodě koupe nebo že je využívána v cestovním ruchu například k vodnímu lyžování.

Znečištění je velký problém především v hlavní mĚstĚ Thajska a nejvíce se projevuje v okolí nejnámĚjší ulice, kde se nacházejí stánky s občerstvením, což vede účastníky cestovního ruchu k odhození odpadků v případě, že nenaleznou odpadkový koš nebo že je odpadkový koš přeplněný. NĚkteré části města, která nejsou turisticky využívána, nejsou tak často uklizena jako místa, která navštěvují cizinci.

4.2.3.3 Komparace předpokladu životního prostředí

1) Ochrana životního prostředí

Ochrana životního prostředí je v současné době nejdůležitější v rámci udržitelného cestovního ruchu. Cílem snahy o udržitelný cestovní ruch je rozvoj cestovního ruchu, který nijak neničí ani neohrožuje životní prostředí.

Taiwan má snahu vytvořit plán, který by pomohl vylepšit životní prostředí a zamezit negativním dopadům cestovního ruchu. Jakákoliv infrastruktura se řeší důkladněji kvůli životnímu prostředí, ale stále zde funguje faktor človĚka.

Thajsko se v současné době snaží přijít s plánem, který by dokázal pokrýt požadavky životního prostředí a zamezil tak negativním dopadům cestovního ruchu, které při jeho rozvoji existují – například opatření v národních parcích.

V tomto porovnání je pozice těchto zemí stejná

2) Narušení habitatu a biodiverzity

Narušení habitatu a biodiverzity je jeden z nejhorších negativních dopadů cestovního ruchu na destinaci, protože je to zničení původních rostlin a živočichů a jejich přirozeného prostředí kvůli rozvoji infrastruktury.

Na Taiwanu se objevil problém s životním prostředím ještě před rozvojem cestovního ruchu v souvislosti s továrnami, které zde byly vystavĚny ještě dříve, než zde probĚhl rozvoj cestovního ruchu. Tím se životní prostředí Taiwanu staví až za Thajsko.

Současný stav životního prostředí v Thajsku je důsledkem rozvoje cestovního ruchu v posledních letech. Je patrná mírná snaha o udržení úrovnĚ životního prostředí v únosné rovinĚ. I přesto je zde vidĚt dopad, který způsobil cestovní ruch.

Dopad cestovního ruchu na životní prostředí v Thajsku je menší než dopad továren na životní prostředí na Taiwanu, což vede k závěru, že v tomto ohledu je Thajsko v lepší pozici pro udržitelný cestovní ruch.

V tomto porovnání vychází lépe Thajsko.

3) Znečištění

Znečištění není jen problém cestovního ruchu a nejedná se pouze o fyzické znečištění, ale i o znečištění vody nebo vzduchu.

Na Taiwanu je důvodem znečištění na ulicích problém nedostatku popelnic a odpadkových košů, na což nejsou turisté zvyklí. Znečištění vzduchu je způsobeno továrnami, například město Kaohsiung je plné továren, takže o čistotě ovzduší se nedá mluvit.

V Thajsku je problém znečištění hlavně v ulicích, které jsou až příliš navštěvované, anebo v ulicích, které naopak navštěvované nejsou. Destinace cestovního ruchu jsou čas od času znečištěné taky – například pláže na ostrovech působením lidí.

V porovnání Thajska a Taiwanu nelze jednoznačně určit, která země je v tomto znečištění lepší a která horší. Lze konstatovat, že je jsou na tom velmi podobně.

V tomto porovnání je pozice těchto zemí stejná.

5 Shrnutí výsledků

V této kapitole jsou shrnuty výsledky předpokladů udržitelného cestovního ruchu v Thajsku a na Taiwanu. Výsledky jsou shrnuty v tabulkách a následně i okomentované. V případě lepšího předpokladu udržitelného cestovního ruchu v rámci daných dopadů cestovního ruchu je v tabulce použit znak ✓, v případě horšího výsledku je použit znak X.

Socio-kulturní předpoklad

- 1) **Kriminalita, Drogy** – znak ✓ v případě minimálního problému v rámci kriminality a drog
- 2) **Sexuální pseudocestovní ruch** – znak ✓ při minimálním problému v rámci sexuálního pseudoCR
- 3) **Přetváření tradic a změna kulturních atraktivit** – znak ✓ při minimálním problému v rámci tohoto dopadu cestovního ruchu

	Thajsko	Taiwan
1	X	✓
2	X	✓
3	✓	✓

Socio-kulturní předpoklad byl hodnocen v rámci tří dopadů cestovního ruchu. Ve dvou ze tří vyšlo, že je na tom Taiwan lépe. Ve třetím byl výsledek stejný. V oblasti drog a kriminality má lepší předpoklady

Tabulka 3 Socio-kulturní předpoklad

zdroj: vlastní zpracování, 2017

Taiwan, stejně tak i v oblasti sexuálního pseudocestovního ruchu. Stejný výsledek

byl rámci přetváření tradic a změny kulturních atraktivit.

V socio-kulturním předpokladu vyšlo, že právě Taiwan má mnohem lepší předpoklad k dosažení optima udržitelného cestovního ruchu, než má Thajsko.

Ekonomický předpoklad

- 1) **Důležitost ekonomiky a pracovních příležitostí** – znak ✓ při dobrých pracovních příležitostech a dobré ekonomice
- 2) **Infrastruktura** – znak ✓ při minimálním konfliktu nových infrastruktur s životním prostředím.
- 3) **Růst cen** – znak ✓ při minimálním problému s růsty cen i pro obyvatele těchto zemí.
- 4) **Ztráta zisku kvůli nadnárodním korporacím** - znak ✓ při minimálním problému se

ztrátou financí vlivem nadnárodních korporací.

5) Závislost na zisku z CR - znak ✓ při minimálním problému, který by nastal omezením CR a tím i zisku z CR

Ekonomický předpoklad byl řešen v rámci pěti bodů – důležitost ekonomiky a pracovních

	Thajsko	Taiwan	
1	X	✓	příležitostí, infrastruktura, růst cen, ztráta zisku a závislost na zisku z CR.
2	X	✓	V rámci důležitosti ekonomiky a pracovních příležitostí to v rámci současného i budoucího rozvoje vypadá lépe pro Taiwan.
3	X	✓	
4	✓	✓	
5	X	✓	

Tabulka 4 Ekonomický předpoklad

zdroj: vlastní zpracování, 2017

Poté je menší problém v rámci rozvoje infrastruktury právě na Taiwanu. Růst cen pro obyvatele a účastníky CR je menší na Taiwanu – v důsledku velkých rozdílů v růstu cen a platů právě v Thajsku. Ztráta zisku kvůli nadnárodním korporacím je v obou zemích na stejné úrovni. Závislost na zisku z cestovního ruchu je menší na Taiwanu, přestože i zde je velká, ale Thajsko patří mezi TOP10 zemí závislých na zisku z cestovního ruchu.

V ekonomickém předpokladu vyšlo, že lépe tento předpoklad naplňuje právě Taiwan z důvodu nižšího stupně negativních dopadů ve zkoumaných oblastech. Thajsko má dost negativní pozici díky závislosti na cestovním ruchu a kvůli nižšímu množství pracovních příležitostí. Důležité je i to, že zde rostou ceny artiklů oproti platům místních obyvatel, kteří potom kvůli tomuto trpí, a vzniká tak socio-kulturní problém.

Předpoklad životního prostředí

1) Povědomí o ochraně životního prostředí - ✓ při vysoké snaze o ochranu přírody

2) Narušení habitatu a biodiverzity - ✓ při minimálním problému s narušením biodiverzity

3) Znečištění - ✓ při lepším výsledku v komparaci v rámci znečištění

Komparace předpokladu životního prostředí je vytvořena v rámci tří bodů – povědomí o

ochraně životního prostředí a vysoké snaze chránit přírodu, narušení habitatu a biodiverzity a znečištění.

V rámci ochrany životního prostředí byly obě země na stejné úrovni. V případě narušení biodiverzity a habitatu na tom bylo lépe právě Thajsko. V rámci znečištění byly obě země

	Thajsko	Taiwan
1	✓	✓
2	✓	X
3	✓	✓

na stejné úrovni, možná zde mělo lepší předpoklad Thajsko, protože zde není příroda tolik narušená továrnami jako na Taiwanu.

Tabulka 5 Předpoklady životního prostředí

zdroj: vlastní zpracování, 2017

Z pohledu předpokladu životního prostředí je na tom mnohem lépe Thajsko, protože se snaží více ochraňovat životní prostředí než Taiwan. Také zde není životní prostředí tak narušené továrnami a dalšími podniky, které produkují látky ohrožující životní prostředí, ať už je myšleno ovzduší, voda či půda sama.

Finální komparace

Ve finální komparaci jsou shrnuty výsledky všech tří tabulek následovně – při porovnání tabulky socio-kulturního předpokladu a ekonomického předpokladu vyšlo, že lepší předpoklad má právě Taiwan. V tabulce životního prostředí to vyšlo skoro na stejno – kromě jednoho faktoru, který mělo lepší Thajsko. Tím lze tedy z tohoto modelového výzkum odvodit, že právě Taiwan má lepší předpoklad, aby dosáhl optima udržitelného cestovního ruchu.

Odpověď na výzkumnou otázku

Výzkumná otázka zněla: Má Taiwan mnohem lepší předpoklady k dosažení udržitelného cestovního ruchu než Thajsko?

Odpověď zní: Ano, Taiwan má lepší předpoklady k tomu, aby dosáhl udržitelného cestovního ruchu než Thajsko. Je to hlavně kvůli nižšímu stupni rozvoje cestovního ruchu, nízkému porušení biodiverzity a kvůli dalším důležitým faktorům. Díky méně rozvinutému cestovnímu ruchu je jednoduché připravit kroky, které by pomohly dosáhnout udržitelného cestovního ruchu dříve, než ve více rozvinutém Thajsku.

6 Závěry a doporučení

V závěru modelového výzkumu bylo možné výzkumnou otázku položenou na počátku zodpovědět. Pro udržitelný cestovní ruch má mnohem lepší předpoklady Taiwan, kde cestovní ruch není ještě tak rozšířen a stále je možnost ho ještě více korigovat a tím dosáhnout udržitelného cestovního ruchu.

Dosáhnout udržitelného cestovního ruchu v těchto zemích bude velmi složité a časově náročné. Projeví se to obzvláště v rámci korigování příjezdového cestovního ruchu a jeho dopadu na obyvatelstvo, ekonomiku a životní prostředí dané země. Thajsko bude schopné dosáhnout udržitelného cestovního ruchu v případě, že bude jeho prvním krokem snížení závislosti na cestovním ruchu a minimalizace jeho dopadů, což by mohlo znamenat snížení příjezdového cestovního ruchu do určitých destinací. Dosáhnout udržitelného cestovního ruchu na Taiwanu bude o trochu snazší proto, že zde není cestovní ruch tak rozšířený a je možnost připravit plán na dosažení optima mnohem jednodušeji.

Literatura k tomuto tématu není příliš obsáhlá a je nutné získávat informace během pozorování a vlastního výzkumu. Navíc zde lze aplikovat některé studie, které v minulosti vytvářeli studenti jiných vysokých škol. Dá se také spoléhat na data poskytnutá společnostmi a organizacemi, které se zabývají cestovním ruchem v určitých zemích.

Tento výzkum by následně mohl být využit v praxi, kdyby došlo k získání konkrétnějších dat a informací právě od zdroje cestovního ruchu v daných zemích a při výzkumu, který by byl finančně dotován, protože výzkum sám o sobě by byl dosti náročný. Tento výzkum by se dal zjednodušit, pokud by byla sledována určitá menší část území.

7 Seznam použité literatury

Monografie

- [1] **BEČKA, Jan.** Thajsko. Praha: Libri, 2010. ISBN 978-80-7277-470-8
- [2] **HARRIS, Rob.** Sustainable Tourism: a global perspective. London: Routledge, 2012. ISBN 978-0-750-68946-5
- [3] **LIŠČÁK, Vladimír.** Taiwan. Praha: Libri, 2003. ISBN 80-7277-097-7
- [4] **National Geographic Society.** Atlas of the World, Eighth Edition. National Geographic Society: 2004. ISBN 978-0792275428
- [5] **PÁSKOVÁ, Martina.** Udržitelný cestovní ruch. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1
- [6] **ZELENKA, Josef.** (et al) *Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích.* Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-244-7.

Internetové zdroje

- [7] **BURGHELEA Cristina** (et al.). COMPARATIVE INDICATORS OF SUSTAINABLE TOURISM. *Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development* [online]. Vol. 16, Issue 3, 2016 [cit. 22. února 2017]. Dostupné na WWW: <http://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.16_3/Art9.pdf> E-ISSN 2285-3952
- [8] **Hsu, Chenghsuan.** TAO RESIDENTS' PERCEPTIONS OF SOCIAL AND CULTURAL IMPACTS OF TOURISM IN LAN-YU, TAIWAN: Diploma Thesis, Clemson University, 2006, 69 st., 15 st. příloh, Dr. Ken Backman [online]. 12/2006 [cit. 28. února 2017]. Dostupné na WWW: <http://tigerprints.clemson.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1047&context=all_theses>
- [9] **Huang, Maggie.** Sustainable tourism seminar seeks to transform tourism in Taiwan. *Taiwan News* [online]. 2016/11/02 [cit. 12. ledna 2017]. Dostupné na WWW: <<http://www.taiwannews.com.tw/en/news/3015098>>

- [10] **Liu, Tzu-ming, Lu Dau-jye.** The cultural and ecological impacts of aboriginal tourism: a case study on Taiwan's Tao tribe [online]. 8. července 2014 [cit. 23. února 2017]. Dostupné na WWW:
<<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4117854/>>
- [11] **Neto, Frederico.** A New Approach to Sustainable Tourism Development: Moving Beyond Environmental Protection. *DESA Discussion Paper No. 29 United Nations* [online]. Březen 2003 [cit. 22. února 2017]. Dostupné na WWW:
<<http://www.un.org/esa/esa03dp29.pdf>>
- [12] **Phumsathan, Sangsan.** ENVIRONMENTAL IMPACTS OF TOURISM IN KHAO YAI NATIONAL PARK, THAILAND: Dissertation, Texas A&M University, 2010, 169 st., 79 st. příloh, Sanjay K. Nepal [online]. 08/2010 [cit. 13. února 2017]. Dostupné na WWW:< <http://oaktrust.library.tamu.edu/bitstream/handle/1969.1/ETD-TAMU-2010-08-8223/PHUMSATHAN-DISSERTATION.pdf?sequence=3&isAllowed=y>>
- [13] **Republic of China.** Ministry of Foreign Affairs Republic of China [online]. Poslední revize 10. dubna 2017 [cit. 21. ledna 2017]. Dostupné na WWW:
<<http://www.mofa.gov.tw/en/default.html?t=C330E1CB0DB6F4FF044F67AF4C9E723BB01E8C411EB82DF7358C978AE212EBAB>>
- [14] **Sangsnit, Nalikatibhag.** Sustainable Tourism Development in THAILAND [online]. 12. dubna 2013 [cit. 28. ledna 2017]. Dostupné na WWW:
<http://cf.cdn.unwto.org/sites/all/files/pdf/thailand_0.pdf>
- [15] **Soontayatron, Somruthai.** Thai Interpretation of Socio-cultural Impacts of Tourism Development in Beach Resort. *American Journal of Tourism Management* [online]. 2013 [cit. 22. února 2017]. Dostupný na WWW:
<<http://article.sapub.org/10.5923.j.tourism.20130202.01.html>> e-ISSN: 2326-0645
- [16] **UNEP, UNWTO.** Making Tourism More Sustainable – A Guide for Policy Makers [online]. 2005 [cit. 18. ledna 2017]. Dostupné na WWW:<<http://sdt.unwto.org/content/about-us-5>>
- [17] **UNESCO Office in Venice, UNEP.** Sustainable Tourism Development in UNESCO Designated Sites in South-Eastern Europe. ETE [online]. 2008 [cit. 23.

února 2017]. Dostupné na WWW:

<http://portal.unesco.org/es/files/45338/12417872579Introduction_Sustainable_Tourism.pdf/Introduction_Sustainable_Tourism.pdf>

[18] **WTTC**. Economic impact Taiwan [online]. 2015 [cit. 22.února 2017]. Dostupné na WWW: <<https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic%20impact%20research/countries%202015/taiwan2015.pdf>>

[19] **WTTC**. Economic impact Thailand [online]. 2015 [citace 22.února 2017]. Dostupné na WWW: <<https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic%20impact%20research/countries%202015/thailand2015.pdf>>

Zdroje tabulek

[20] **Tabulka č. 1 Republic of China**. Ministry of Foreign Affairs Republic of China [online]. Poslední revize 10. dubna 2017 [cit. 21.ledna 2017]. Dostupné na WWW: <<http://www.mofa.gov.tw/en/default.html?t=C330E1CB0DB6F4FF044F67AF4C9E723BB01E8C411EB82DF7358C978AE212EBAB>>

[21] **Tabulka č. 2 National Geographic Society**. Thailand [online]. [cit. 21.ledna 2017]. Dostupné na WWW: <<http://travel.nationalgeographic.com/travel/countries/thailand-facts/>>

Zdroje obrázků

[22] **Obrázek č. 1 Republic of China**. Ministry of Foreign Affairs Republic of China [online]. Poslední revize 10. dubna 2017 [cit. 21.ledna 2017]. Dostupné na WWW: <<http://www.mofa.gov.tw/en/default.html?t=C330E1CB0DB6F4FF044F67AF4C9E723BB01E8C411EB82DF7358C978AE212EBAB>>

[23] **Obrázek č. 2 National Geographic Society**. Thailand [online]. [cit. 21.ledna 2017]. Dostupné na WWW: <<http://travel.nationalgeographic.com/travel/countries/thailand-facts/>>

8 Přílohy

Příloha č. 1

Obrázek 3 - Khao San Road

- přelidněné ulice v Bangkoku, přesněji Khao San Road, nejznámější ulice v Bangkoku – přelidnění, možnost kriminality.

zdroj: Hana Benešová, 2016

Obrázek 4- Národní park Erawan

- ukázka cesty na nejvyšší část vodopádů a způsob, jakým se tam lidé dostávají – narušování přírodní struktury.

zdroj: Hana Benešová, 2016

Obrázek 5 - Longshan Temple

- jedna z atraktivit cestovního ruchu v Taipei. Chrám je stále využíván k modlitbám. Minimální změna charakteru stavby kvůli CR.

zdroj: Hana Benešová, 2016

Obrázek 6- Kaohsiung, Lotus pond

- jedna z nejvíce navštěvovaných atraktivit na jihu Taiwanu – ukázka atraktivity CR na jihu Taiwanu.

zdroj: Hana Benešová, 2017

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2016/2017

Studijní program: Ekonomika a management
Forma: Prezenční
Obor/komb.: Management cestovního ruchu - anglický jazyk
(mcr-p-a)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Benešová Hana	Okružní 1893/7, Žďár nad Sázavou - Žďár nad Sázavou 3	114179

TÉMA ČESKY:

Komparace vybraných srovnatelných předpokladů UCR v Thajsku a na Taiwanu

TÉMA ANGLICKY:

Comparison of selected comparable preconditions of sustainable tourism in Thailand and in Taiwan

VEDOUcí PRÁCE:

doc. PaedDr. Jiří Štyrský, CSc. - KRRCR

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cíl bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je porovnání vybraných srovnatelných předpokladů udržitelného cestovního ruchu v Thajsku (jihovýchodní Asie) a na Taiwanu (východní Asie). Mezi předpoklady udržitelného cestovního ruchu budou zařazeny vlivy cestovního ruchu ovlivňující či měnící společnost (a její vnímání cestovního ruchu), ekonomiku dané země a životní prostředí. Teoretická část práce bude obsahovat základní informace o udržitelném cestovním ruchu a vybraných zemích (i dopadu cestovního ruchu na ně).

Praktická část práce se bude zabývat: analýzou informací získaných z dotazníků a také porovnání statistických údajů (např. cestovního ruchu)

Výsledkem zkoumání by mělo být zjištění úrovně možností udržitelného cestovního ruchu v obou zemích - která země má větší předpoklady pro udržitelný cestovní ruch.

Osnova

- 1 Titulní list
- 2 Prohlášení
- 3 Poděkování
- 4 Anotace práce v jazyce českém a anglickém
- 5 Obsah
- 6 Úvod
7. Cíl práce, Volba metodologie, způsob řešení

Vlastní text práce:

- 8 Teoretická část
 - 8.1 Cestovní ruch - definice
 - 8.2 Udržitelný cestovní ruch - definice, podle kterého pojetí se práce vede
 - 8.2.1 Vybrané předpoklady udržitelného cestovního ruchu
 - 8.3 Taiwan - základní informace, cestovní ruch
 - 8.4 Thajsko - základní informace, cestovní ruch
- 9 Praktická část
 - 9.1 Sociální předpoklad
 - 9.1.1 Taiwan - dotazníkové šetření, výzkum, rozhovory
 - 9.1.2 Thajsko - dotazníkové šetření, výzkum, rozhovory
 - 9.1.3 Komparace sociálního předpokladu
 - 9.2 Ekonomický předpoklad
 - 9.2.1 Taiwan - dotazníkové šetření, statistické údaje
 - 9.2.2 Thajsko - dotazníkové šetření, statistické údaje
 - 9.2.3 Komparace ekonomického předpokladu
 - 9.3 Předpoklad životního prostředí
 - 9.3.1 Taiwan - dotazníkové šetření, statistické údaje
 - 9.3.2 Thajsko - dotazníkové šetření, statistické údaje
 - 9.3.3 Komparace předpokladu životního prostředí

- 10. Shrnutí výsledků
- 11. Závěry a doporučení
- 12. Seznam použité literatury
- 13. Přílohy

Harmonogram

- 31.1. Odevzdání první ucelené verze bakalářské práce
- 28.4. Odevzdání bakalářské práce

Výzkumné metody

- Osobní dotazování - dotazníkové šetření, rozhovory, pozorování, syntéza získaných výsledků

Přílohy - dotazník, potřebné dokumenty, které nebudou zahrnuty ve vlastním textu

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- Atiyah, Jeremy; Turistický průvodce - jihovýchodní Asie (Thajsko)
- Bakešová, Ivana; Dějiny Taiwanu
- Chen, Jojo; Let's be friends: youth travel in Taiwan
- Findler, Chris; Taiwan li dao zhi mei = The Beauty of Taiwan's Offshore Islands
- Kelly, Robert; Tchaj-wan
- Pásková Martina; Udržitelnost cestovního ruchu (skripta)
- Štyrský Jiří; Geografie cestovního ruchu (skripta)
- Tchaj-Wan: měsíčník informací o Tchaj-wanu : kultura, politika, příroda, ekonomika, společnost, cestování
- Wyatt, David K.; Dějiny Thajska
- Zvolánek, Pavel; Thajsko

Podpis studenta:

Barbora Haná

Datum:

11.10.2016

Podpis vedoucího práce:

Y. Haná

Datum:

11.10.2016